KRIBHCO
Cooperative and beyond...

કૃષક સારથી

માસિક ન્યુઝલેટર
કૃષક ભારતી કો-ઓપરેટીવ લિમિટેડ (કૃભકો)

અંક ૪૧, મે - ૨૦૨૬

મજબૂત ગ્રામીણ ભારત માટે ખેડૂતો અને સહકારી મંડળીઓને જોડવા

ફક્ત આંતરિક પરિભ્રમણ માટે

ડિરેક્ટરનો સંદેશ

પ્રિય વાચકો,

'કૃષક સારથિ' દ્વારા તમારી સાથે જોડાઈને મને અત્યંત આનંદ થાય છે. આ એક એવું મૂલ્યવાન પ્લેટફોર્મ છે જે સહકારી ક્ષેત્રની પ્રગતિ, નવીન પહેલ અને સિદ્ધિઓને ઉજાગર કરે છે. ગુણવત્તાયુક્ત ઉત્પાદનો, નવીન પદ્ધતિઓ અને ખેડૂતલક્ષી સેવાઓ દ્વારા ભારતીય કૃષિને મજબૂત કરવા અને ખેડૂતોને સશક્ત બનાવવા માટે કૃભકો પ્રતિબદ્ધ છે.

સહકારથી સમૃદ્ધિ" ના વિઝનથી માર્ગદર્શન મેળવીને, અમે ટકાઉ કૃષિ વિકાસ, ડિજિટલ સ્વીકૃતિ, સહકારી પહોંચ અને પર્યાવરણીય જવાબદારીને પ્રોત્સાહન આપવાનું ચાલુ રાખીએ છીએ. કૃષિ ઇનપુટ્સ (સામગ્રી) ની સમયસર ઉપલબ્ધતા સુનિશ્ચિત કરવાની સાથે સાથે, અમે ખેડૂતોમાં જાગૃતિ, ક્ષમતા નિર્માણ અને તકનીકી પ્રગતિની દિશામાં સક્રિયપણે કાર્ય કરી રહ્યા છીએ.

અમે કૃભકો અને તેની પેટાકંપનીઓમાં વિવિધ વેલનેસ અને જોડાણની પહેલો દ્વારા કર્મચારી કલ્યાણ, ટીમવર્ક અને સંસ્થાકીય સુમેળ પર પણ ખૂબ ભાર મૂકીએ છીએ, જે આપણા સહકારી મૂલ્યો અને સેવાની ભાવનાને વધુ સુદ્રઢ બનાવે છે.

હું આપણા ખેડૂતો, સહકારી મંડળીઓ, કર્મચારીઓ અને હિતધારકોનો તેમના નિરંતર વિશ્વાસ અને સમર્થન માટે હૃદયપૂર્વક આભાર માનું છું. આપણે સૌ સાથે મળીને એક મજબૂત, આત્મનિર્ભર અને સમૃદ્ધ ગ્રામીણ ભારતના નિર્માણમાં યોગદાન આપવાનું ચાલુ રાખીશું.

હું કૃષક સારથિના તમામ વાચકોને મારી હાર્દિક શુભકામનાઓ પાઠવું છું અને આશા રાખું છું કે આ આવૃત્તિ માહિતીપ્રદ અને પ્રેરણાદાયક સાબિત થશે.

Manish Kumar

મનીષ કુમાર
ડિરેક્ટર (માર્કેટિંગ), કૃભકો

એડિટરનો સંદેશ

પ્રિય વાચકો,

કૃષક સારથિની આ આવૃત્તિમાં તમારું સ્વાગત છે. આ પ્રકાશન દ્વારા, અમે મુખ્ય વિકાસ, પહેલો અને સફળતાની વાર્તાઓ શેર કરવાના અમારા પ્રયાસો ચાલુ રાખીએ છીએ, જે સહકારી ચળવળને મજબૂત કરવા અને ખેડૂત સમુદાયને સશક્ત બનાવવા માટે કૃભકો ની પ્રતિબદ્ધતા દર્શાવે છે.

આ આવૃત્તિ ખેડૂત જાગૃતિ, ટકાઉ કૃષિ, ડિજિટલાઇઝેશન, તાલીમ, કર્મચારીઓની ભાગીદારી અને સહકારી વિકાસના ક્ષેત્રોમાં કૃભકો દ્વારા હાથ ધરવામાં આવેલી વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ પર પ્રકાશ પાડે છે. ખેડૂત સંવાદ કાર્યક્રમો અને વૈજ્ઞાનિક કૃષિ વેબિનારોથી લઈને ઓપરેશનલ સમીક્ષાઓ અને સ્વાસ્થ્ય (વેલનેસ) પહેલો સુધી, દરેક પ્રયાસ સર્વસમાવેશક વિકાસ અને જવાબદાર કૃષિ પદ્ધતિઓ પ્રત્યેના અમારા સમર્પણને દર્શાવે છે.

જેમ-જેમ કૃષિનો વિકાસ થતો જાય છે, તેમ-તેમ જ્ઞાનની વહેંચણી, તકનીકી પ્રગતિ, સંતુલિત પોષક તત્વોનું સંચાલન અને ટકાઉ ખેતી પદ્ધતિઓનું મહત્વ વધુને વધુ નોંધપાત્ર બનતું જાય છે. કૃભકો સતત જાગૃતિ, નવીનતા અને સેવા-લક્ષી પહેલો દ્વારા ખેડૂતો અને સહકારી મંડળીઓને ટેકો આપવા માટે પ્રતિબદ્ધ છે.

અમે દેશભરના ખેડૂતો, સહકારી મંડળીઓ, કર્મચારીઓ, નિષ્ણાતો અને હિતધારકો દ્વારા આપવામાં આવેલા સમર્થન અને સહકારની હૃદયપૂર્વક પ્રશંસા કરીએ છીએ. તેમનો વિશ્વાસ અને સહભાગિતા અમને ગ્રામીણ સમૃદ્ધિને પ્રોત્સાહન આપવાના અમારા મિશન અને "સહકાર સે સમૃદ્ધિ" ના વિઝનમાં પ્રેરણા આપવાનું ચાલુ રાખે છે.

અમે આશા રાખીએ છીએ કે કૃષક સારથિની આ આવૃત્તિ અમારા તમામ વાચકો માટે માહિતીપ્રદ અને અર્થપૂર્ણ સાબિત થશે.

શૈલેન્દર સિંહ
સંયુક્ત જી.એમ
(માર્કેટિંગ & પીઆર) , કૃભકો

KRIBHCO
Cooperative and beyond...

એક્સિક્યુટિવ ડિરેક્ટર (ઓપરેશન્સ) & પ્લાન્ટ હેડનો સંદેશ

પ્રિય સહકારી મિત્રો,

કૃષક સારથીનું ૪૧મું સંસ્કરણ આપની સમક્ષ પ્રસ્તુત કરતા મને અત્યંત આનંદ થાય છે. આ અંક આપણી સંસ્થાની સામાજિક જવાબદારી અને આપણા શ્રમિકોના સમર્પણની સુંદર ઝાંખી કરાવે છે.

આ અંકમાં આપણા ગ્રીન એનર્જી પ્રોજેક્ટની માહિતી પ્રસ્તુત કરવામાં આવી છે, જેના અંતર્ગત જૂના કવાસ સ્થિત ઐતિહાસિક કપિલેશ્વર મહાદેવ મંદિર ખાતે ૫.૪ કિલોવોટની સોલાર પાવર સિસ્ટમ કાર્યરત કરવામાં આવી છે. આ પર્યાવરણ-અનુકૂળ પહેલ મંદિર પરિસર તેમજ અમૃત સરોવર વોકવે માટે અવિરત વીજ પુરવઠો સુનિશ્ચિત કરશે. આ ઉપરાંત, ૧લી મેના રોજ કૃભકો કર્મચારી સંઘના નેતૃત્વમાં 'મજૂર દિવસ ૨૦૨૬' ની ભવ્ય ઉજવણી કરવામાં આવી હતી, જેનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય સંસ્થા અને કર્મચારી સંઘ વચ્ચેના અતૂટ તેમજ સૌહાર્દપૂર્ણ સંબંધોને વધુ મજબૂત કરવાનો હતો.

હું આશા રાખું છું કે આ અંક આપને સંસ્થાની પ્રગતિથી માહિતગાર રાખશે. સૌને ખૂબ ખૂબ શુભેચ્છાઓ!

એક્સિક્યુટીવ ડિરેક્ટર
(ઓપરેશન્સ) & પ્લાન્ટ હેડ , કૃભકો

સ્ટેટ માર્કેટીંગ મેનેજરનો સંદેશ

આત્મીય સહકારી મિત્રો,

કૃષક સારથી નું ૪૧ મું સંસ્કરણ આપની સમક્ષ મુકતા ખૂબ જ આનંદની લાગણી અનુભવીએ છીએ.

આ અંકમાં માન. કેન્દ્રીય ગૃહ તથા સહકાર મંત્રી શ્રી દ્વારા લદ્દાખમાં મુખ્ય ડેરી તથા સહકારી પ્રોજેક્ટ્સનો શુભારંભ, પૂર્વોત્તર ક્ષેત્રમાં સહકારીતા વિકાસના કાર્યો, વગેરે માહિતીનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે.

સાથે સાથે, કૃષિ મંત્રાલય, ખાતર અને રસાયણ મંત્રાલય દ્વારા લેવામાં આવતા વિવિધ પગલાંની પણ માહિતી આ અંકમાં આપવામાં આવી છે.

કૃભકોની વિવિધ પ્રવૃત્તિઓને પણ આપની સમક્ષ મુકવાનો અમારો નમ્ર પ્રયાસ છે.
કૃષક સારથીની આ આવૃત્તિ આપ સર્વેને માહિતી સભર રહેશે....

જય સહકાર....

એસ.બી પંડયા
સ્ટેટ માર્કેટીંગ મેનેજર, કૃભકો

સંપાદક મંડળ

મનીષ કુમાર, ડિરેક્ટર (માર્કેટીંગ) &
ચેરમેન
શૈલેન્દર સિંહ, જોઈન્ટ જી.એમ (માર્કેટિંગ & પી.આર)
ચીફ એડિટર
ડૉ. તેજીન્દર સિંહ, જોઈન્ટ જી.એમ (માર્કેટિંગ)
મેમ્બર (એફ.એ.એસ)

શ્રી દેવીષ્ટ અગરવાલ, ડી.એમ (એમ.એસ)
મેમ્બર આઇટી અને ટેકનિકલ
શ્રી ગુરુપ્રસાદ હિરેમથ, ડી.એમ (માર્કેટિંગ)
એડિટિંગ, ડિઝાઇન અને સર્ક્યુલેશન
શ્રી એ. રવિચંદ્રન, ડી.એમ (એચ.આર)
એડિટિંગ, ડિઝાઇન અને સર્ક્યુલેશન

શ્રી મોહિત, ડી.એમ (માર્કેટિંગ)
સભ્ય-ઉદ્યોગ અપડેટ્સ
શ્રી મનોજ રેડ્ડી, એ.એમ (માર્કેટિંગ)
મેમ્બર કો-ઓપરેટિવે

માનનીય કેન્દ્રીય મંત્રી શ્રી અમિત શાહે લદ્દાખમાં મુખ્ય ડેરી અને સહકારી પ્રોજેક્ટ્સનો શુભારંભ કરાવ્યો

લદ્દાખમાં સહકારી-આધારિત ગ્રામીણ વિકાસને મજબૂત કરવા અને ડેરી ક્ષેત્રને આગળ વધારવાની દિશામાં એક મહત્વપૂર્ણ પગલા રૂપે, માનનીય કેન્દ્રીય ગૃહ અને સહકાર મંત્રી શ્રી અમિત શાહે ૧ મે, ૨૦૨૬ ના રોજ લેહમાં શ્રેણીબદ્ધ મુખ્ય ડેરી ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર અને સહકારી પહેલોનું ઉદ્ઘાટન કર્યું અને શિલાન્યાસ કર્યો. સેન્ટ્રલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઑફ બુદ્ધિસ્ટ સ્ટડીઝ (CIBS) ખાતે આયોજિત આ કાર્યક્રમ, કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશમાં આધુનિક ડેરી ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચરના વિસ્તરણ અને સ્થાનિક ખેડૂતોને સશક્ત બનાવવાના ક્ષેત્રે એક મોટું સીમાચિહ્ન સાબિત થયો.

આ પહેલોમાં કારગિલ ખાતે ₹૨૫ કરોડના ખર્ચે નિર્માણ થનાર ૧૦ TLPD (૧૦,૦૦૦ લિટર પ્રતિ દિવસ) ડેરી પ્લાન્ટનો શિલાન્યાસ, તેમજ લેહમાં દહીં અને પનીર જેવા ઉત્પાદનો માટે દૂધ પ્રોસેસિંગ સુવિધાઓના ઉદ્ઘાટનનો સમાવેશ થાય છે. કોલ્ડ-ચેન ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચરને મજબૂત કરવા અને પાયાના સ્તરે ગુણવત્તાની ખાતરી સુનિશ્ચિત કરવા માટે બલ્ક મિલ્ક કુલર સિસ્ટમ્સ અને મોબાઇલ મિલ્ક ટેસ્ટિંગ લેબોરેટરી પણ શરૂ કરવામાં આવી છે.

આ કાર્યક્રમનું એક મુખ્ય આકર્ષણ એન્ડ્રોઇડ-આધારિત ઓટોમેટેડ મિલ્ક કલેક્શન સિસ્ટમ (AMCS) ની શરૂઆત હતી, જે ડેરી ખેડૂતોને વધુ પારદર્શિતા સાથે ડિજિટલ રીતે દૂધની ખરીદી અને ચૂકવણીને ટ્રેક કરવામાં સક્ષમ બનાવે છે. વધુમાં, બજાર સુધી પહોંચ વિસ્તારવા અને સ્થાનિક ડેરી ઉત્પાદકો માટે વધુ સારા મૂલ્યની પ્રાપ્તિ સુનિશ્ચિત કરવા માટે લદ્દાખ મિલ્ક ફેડરેશન અને મધર ડેરી વચ્ચે એક સમજૂતી કરાર (MoU) પર હસ્તાક્ષર કરવામાં આવ્યા છે.

સભાને સંબોધતા શ્રી અમિત શાહે ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે આવી પહેલો ટકાઉ આજીવિકાની તકો ઉભી કરીને અને આત્મનિર્ભરતાને પ્રોત્સાહન આપીને સ્થાનિક ખેડૂતો, ખાસ કરીને મહિલાઓને સશક્ત બનાવવામાં મહત્વની ભૂમિકા ભજવશે. તેમણે નોંધ્યું હતું કે માનનીય પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્ર મોદી દ્વારા કલ્પના કરાયેલ સહકારી મોડેલ, ભારતના ડેરી ક્ષેત્રમાં પરિવર્તનકારી વૃદ્ધિને આગળ ધપાવી રહ્યું છે, જેમાં દૂધનું ઉત્પાદન વર્ષ ૨૦૧૪-૧૫ માં ૧૪૬ મિલિયન ટનથી નોંધપાત્ર રીતે વધીને તાજેતરના વર્ષોમાં ૨૪૮ મિલિયન ટન થયું છે.

માનનીય મંત્રીશ્રીએ લદ્દાખમાં ડેરી ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચરના વિસ્તરણ માટેની ભાવિ યોજનાઓ પર પણ પ્રકાશ પાડ્યો હતો, જેમાં લેહમાં મોટા ૫૦ TLPD પ્લાન્ટની સ્થાપના, આબોહવાને અનુકૂળ ઉચ્ચ ઉપજ આપતા પશુધનની રજૂઆત અને વધુ ગામડાઓમાં સહકારી નેટવર્કનું વિસ્તરણ સામેલ છે. તેમણે એ પણ નોંધ્યું કે ગ્રામીણ આજીવિકામાં વિવિધતા લાવવા માટે પશ્મિના, જૈવિક ઉત્પાદનો અને મધ માટે નવી સહકારી મંડળીઓ વિકસાવવામાં આવશે.

આ પહેલો સહકારી સંસ્થાઓને મજબૂત કરીને, ખેડૂતોની આવકમાં વધારો કરીને અને લદ્દાખ જેવા દૂરના અને વ્યૂહાત્મક રીતે મહત્વપૂર્ણ પ્રદેશોમાં સર્વસમાવેશક અને ટકાઉ વિકાસને પ્રોત્સાહન આપીને "સહકારથી સમૃદ્ધિ" ના વિઝનને સાકાર કરવા માટે સરકારની મજબૂત પ્રતિબદ્ધતાને પ્રતિબિંબિત કરે છે.

KRIBHCO
Cooperative and beyond...

ભારત ટેક્સીનું મુંબઈમાં વિસ્તરણ: માનનીય કેન્દ્રીય મંત્રી શ્રી પીયૂષ ગોયલે ચાલક ઓનબોર્ડિંગ પહેલનો શુભારંભ કરાવ્યો

ભારતની શહેરી પરિવહન વ્યવસ્થાને સશક્ત બનાવવા અને ચાલકોની આજીવિકાને બહેતર બનાવવાની દિશામાં એક મહત્વપૂર્ણ પગલું ભરતા, માનનીય કેન્દ્રીય વાણિજ્ય અને ઉધોગ મંત્રી તેમજ મુંબઈ ઉત્તરના સાંસદ શ્રી પીયૂષ ગોયલે ૨૩ એપ્રિલ ૨૦૨૬ ના રોજ મુંબઈમાં 'ભારત ટેક્સી ચાલક ઓનબોર્ડિંગ પહેલ'નું ઉદ્ઘાટન કર્યું. આ કાર્યક્રમ કાંદિવલી પશ્ચિમ સ્થિત કમલા વિહાર સ્પોર્ટ્સ ક્લબમાં યોજવામાં આવ્યો હતો, જેમાં સેંકડો ઓટો-રિક્ષા અને કેબ ચાલકો, પરિવહન યુનિયનના પ્રતિનિધિઓ અને સહકારી સંઘોના સભ્યોએ ઉત્સાહપૂર્વક ભાગ લીધો હતો.

આ પહેલ ચાલકોને સંગઠિત અને ટેક્નોલોજી-સંચાલિત મોબિલિટી પ્લેટફોર્મ સાથે જોડવાના હેતુથી શરૂ કરવામાં આવી છે, જેથી તેઓ સુવ્યવસ્થિત સિસ્ટમમાં સરળતાથી એકીકૃત થઈ શકે. તેનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય પારદર્શિતાને પ્રોત્સાહન આપવાનો, ચાલકો માટે યોગ્ય આવક સુનિશ્ચિત કરવાનો અને ડિજિટલ સશક્તિકરણ દ્વારા તેમના માટે ટકાઉ આજીવિકાની તકો ઊભી કરવાનો છે.

કાર્યક્રમને સંબોધતા માનનીય શ્રી પીયૂષ ગોયલે ભારતના મોબિલિટી ક્ષેત્રના ભવિષ્યને આકાર આપવામાં સહકારી અને ટેકનોલોજી-આધારિત મોડલની મહત્વની ભૂમિકા પર ભાર મૂક્યો હતો. તેમણે કહ્યું કે ભારત ટેક્સી ચાલકોને ભાગીદાર તરીકે જોડાવાની તક પૂરી પાડે છે, જેથી તેઓને એવા ડિજિટલ સાધનો ઉપલબ્ધ થાય છે જે કાર્યક્ષમતા, પારદર્શિતા અને આવકની સંભાવનાઓમાં વધારો કરે છે. તેમણે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે આ પ્રકારની દૂરદર્શી પહેલો ભારતની શહેરી પરિવહન વ્યવસ્થાના આગામી તબક્કાને વ્યાખ્યાયિત કરવામાં મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવશે અને શ્રમની ગરિમાને પણ સુદ્રઢ બનાવશે.

આ ઓનબોર્ડિંગ અભિયાન દેશના મુખ્ય શહેરોમાં ચાલક-કેન્દ્રિત મોબિલિટી ઇકોસિસ્ટમ સ્થાપિત કરવાના વ્યાપક પ્રયાસોનો એક ભાગ છે. ઓનબોર્ડિંગ પ્રક્રિયાઓને સરળ બનાવીને, કામગીરીને સુવ્યવસ્થિત કરીને અને રાઈડની સતત માંગ સુનિશ્ચિત કરીને આ પહેલ એવું સર્વસમાવેશક અને ટકાઉ માળખું વિકસાવવાનો પ્રયાસ કરે છે, જેનાથી ચાલક અને મુસાફર બંનેને ફાયદો થાય.

મુંબઈ હવે તે શહેરોના વિસ્તૃત નેટવર્કમાં જોડાઈ ગયું છે, જેમાં દિલ્હી-NCR, ગુજરાત, ચંદીગઢ અને લખનૌ જેવા શહેરો પહેલેથી જ સામેલ છે, જ્યાં સંગઠિત મોબિલિટી પ્લેટફોર્મ સતત ગતિ પકડી રહ્યા છે. તાજેતરના કામગીરીના આંકડાઓ મુજબ, આ પ્લેટફોર્મની નોંધપાત્ર પ્રગતિ જોવા મળે છે, જેમાં ૫.૧૭ લાખથી વધુ ચાલકો જોડાયેલા છે, ૫૦ લાખથી વધુ ગ્રાહકો પ્લેટફોર્મ સાથે જોડાયેલા છે અને વિવિધ શહેરોમાં દર મહિને લગભગ ૧૦ લાખ રાઈડ્સ સંચાલિત કરવામાં આવી રહી છે.

આ પ્રસંગે ભારત ટેક્સીના મુખ્ય પરિચાલન અધિકારી શ્રી વિવેક પાંડેએ મુંબઈને એક મહત્વપૂર્ણ બજાર તરીકે જોતાં પોતાની સકારાત્મક અપેક્ષાઓ વ્યક્ત કરી હતી. તેમણે સ્થાનિક ચાલક યુનિયનો તરફથી મળેલા મજબૂત સમર્થનની પ્રશંસા કરી હતી, જેણે શહેરમાં એક મજબૂત અને સર્વસમાવેશક ચાલક ઇકોસિસ્ટમ વિકસાવવાની પ્લેટફોર્મની પ્રતિબદ્ધતાને વધુ સુદ્રઢ બનાવી છે.

આ વિસ્તરણ માનનીય કેન્દ્રીય ગૃહ અને સહકાર મંત્રી શ્રી અમિત શાહની તે પરિકલ્પનાને અનુરૂપ છે, જે અંતર્ગત આગામી ત્રણ વર્ષમાં ભારત ટેક્સીની હાજરી દેશના તમામ મોટા શહેરો સુધી વિસ્તારવાનું લક્ષ્ય નક્કી કરવામાં આવ્યું છે. આ રાષ્ટ્રીય રોડમેપમાં મુંબઈનો સમાવેશ એ એક મહત્વપૂર્ણ સિદ્ધિ છે.

આ પહેલ સરકારની ટેક્નોલોજી-સંચાલિત, સર્વસમાવેશક અને સહકારી મોબિલિટી માળખાને પ્રોત્સાહિત કરવાની સતત પ્રતિબદ્ધતાને દર્શાવે છે. ચાલકો અને મુસાફરો બંનેની બદલાતી જરૂરિયાતોને ધ્યાનમાં રાખીને, આ પહેલ ભારતમાં વધુ કાર્યક્ષમ, ન્યાયસંગત અને ટકાઉ શહેરી પરિવહન વ્યવસ્થાના નિર્માણનો માર્ગ મોકળો કરે છે.

"સહકારથી સમૃદ્ધિ" ને આગળ ધપાવતા: સહકાર મંત્રાલયે સુધારણા કાર્યશાળા શ્રેણીનો શુભારંભ કર્યો

ભારતના માનનીય પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્ર મોદીના સહકાર દ્વારા સમૃદ્ધિ હાંસલ કરવાના વિઝન—"સહકારથી સમૃદ્ધિ"—ને અનુરૂપ, સહકાર મંત્રાલયે સહકારી ક્ષેત્રમાં સુધારાઓને વેગ આપવા પ્રાદેશિક કાર્યશાળાઓની શ્રેણી શરૂ કરી છે. માનનીય કેન્દ્રીય ગૃહ અને સહકાર મંત્રી શ્રી અમિત શાહના માર્ગદર્શન હેઠળ, આ પહેલનો ઉદ્દેશ્ય અનાજ સંગ્રહને આધુનિક બનાવવાનો, પ્રાથમિક કૃષિ ધિરાણ મંડળીઓ (PACS) ને મજબૂત કરવાનો અને કૃષિ, ડેરી અને મત્સ્યપાલન ક્ષેત્રે સહકારી પ્રવૃત્તિઓનો વિસ્તાર કરવાનો છે.

પ્રથમ પ્રાદેશિક કાર્યશાળા જયપુરમાં યોજાઈ હતી, જેમાં ભારત સરકારના વરિષ્ઠ અધિકારીઓ, નેશનલ બેંક ફોર એગ્રીકલ્ચર એન્ડ રૂરલ ડેવલપમેન્ટ (નાબાર્ડ - NABARD), રાષ્ટ્રીય સહકારી સંસ્થાઓ અને રાજ્યો તથા કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોના પ્રતિનિધિઓ એકઠા થયા હતા. આ કાર્યશાળા નીતિની સમીક્ષા, પ્રગતિના મૂલ્યાંકન અને નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૬-૨૭ માટેની કાર્ય યોજનાઓ (એક્શન પ્લાન) તૈયાર કરવા માટેના મંચ તરીકે ઉપયોગી બની.

મુખ્ય ચર્ચાઓ સહકારી ક્ષેત્રમાં વિશ્વની સૌથી મોટી અનાજ સંગ્રહ યોજના (World's Largest Grain Storage Plan) ના અમલીકરણ પર કેન્દ્રિત હતી, જેમાં ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર (માળખાગત સુવિધાઓ) નો વિકાસ, ધિરાણ પ્રક્રિયાઓ અને રાજ્ય સ્તરના લક્ષ્યોનો સમાવેશ થાય છે. ફૂડ કોર્પોરેશન ઓફ ઇન્ડિયા (FCI), નાફેડ (NAFED), એનસીસીએફ (NCCF), સીડબલ્યુસી (CWC) અને એસડબલ્યુસી (SWC) ના પ્રતિનિધિઓએ વેરહાઉસ (ગોદામ) વિસ્તરણ અને કાર્યકારી વ્યૂહરચનાઓ અંગે પ્રગતિ રજૂ કરી.

આ કાર્યશાળામાં વેરહાઉસિંગ ડેવલપમેન્ટ એન્ડ રેગ્યુલેટરી ઓથોરિટી (WDRA) ના માળખાની પણ સમીક્ષા કરવામાં આવી, જેમાં પેક્સ (PACS) ને ઓનબોર્ડ કરવા, પ્રક્રિયાઓ સરળ બનાવવા અને તાલીમ સહાય વધારવા પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવામાં આવ્યું હતું. આગળના સત્રોમાં મલ્ટિપર્પઝ પેક્સ (M-PACS) ની રચના અને સશક્તિકરણ, તેમજ ધિરાણ વિસ્તારવા, પ્રવૃત્તિઓમાં વિવિધતા લાવવા અને આવક નિર્માણમાં સુધારો કરવા માટેની વ્યૂહરચનાઓ અંગે ચર્ચા કરવામાં આવી.

સુધારેલી ઉત્પાદકતા, ઉન્નત ખરીદ પ્રણાલીઓ અને ટકાઉ મૂલ્ય શ્રૃંખલા (વેલ્યુ ચેન) ના વિકાસ દ્વારા ડેરી અને મત્સ્યપાલન સહકારી મંડળીઓને મજબૂત કરવા પર વિશેષ ભાર મૂકવામાં આવ્યો હતો. નબળી સહકારી મંડળીઓને પુનર્જીવિત કરવાની વ્યૂહરચનાઓ અને સંસ્થાકીય ધિરાણ સાથે તેમના જોડાણ વિશે પણ ચર્ચા કરવામાં આવી હતી.

સહકાર મંત્રાલયે સહકારી ક્ષેત્રને ગ્રામીણ સમૃદ્ધિ, રોજગારી અને સર્વસમાવેશક વિકાસના મુખ્ય ચાલક બળ તરીકે પરિવર્તિત કરવાની તેની પ્રતિબદ્ધતાનો પુનરોચ્ચાર કર્યો. જયપુર કાર્યશાળા સહકારી સુધારાઓને આગળ ધપાવવા અને "સહકારથી સમૃદ્ધિ" ના વિઝનને સાકાર કરવાની દિશામાં એક નોંધપાત્ર પગલું છે.

KRIBHCO
Cooperative and beyond...

"સહકારથી સમૃદ્ધિ" ની પરિકલ્પના હેઠળ પૂર્વોત્તર ક્ષેત્રમાં સહકારી વિકાસને નવી મજબૂતી

માનનીય પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્ર મોદીની પ્રેરણા અને માનનીય કેન્દ્રીય ગૃહ અને સહકાર મંત્રી શ્રી અમિત શાહના નેતૃત્વમાં પૂર્વોત્તર ક્ષેત્રમાં સહકારિતા આધારિત વિકાસને સશક્ત બનાવવા માટે સહકાર મંત્રાલય દ્વારા ઐઝોલ, મિઝોરમમાં પ્રથમ પ્રાદેશિક સહકારી સુધારણા સંમેલનનું આયોજન કરવામાં આવ્યું.

આ સંમેલન દેશના અંતરિયાળ વિસ્તારો સુધી સહકારી ચળવળના વિસ્તરણની દિશામાં એક મહત્વપૂર્ણ સીમાચિહ્ન સાબિત થયું. આમાં પૂર્વોત્તરના તમામ રાજ્યોના પ્રતિનિધિઓની સાથે સાથે નાબાર્ડ, એનસીડીસી, નાફેડ, એનસીસીએફ, એનડીડીબી, એનએફડીબી, નેડફી અને વિવિધ સહકારી સંસ્થાઓના અધિકારીઓએ ભાગ લીધો.

સંમેલન દરમિયાન પ્રાથમિક કૃષિ ધિરાણ મંડળીઓ (PACS) ને સશક્ત બનાવવા, સહકારી બેન્કિંગ, ડેરી અને મત્સ્યપાલન સહકારી મંડળીઓના વિકાસ, અનાજ સંગ્રહ માળખાને મજબૂત કરવા તથા જૈવિક અને પારંપરિક ઉત્પાદનો માટે બજાર સંપર્ક વધારવા જેવા વિષયો પર વિસ્તૃત ચર્ચા કરવામાં આવી. સંમેલનમાં પૂર્વોત્તર ક્ષેત્રમાં સજીવ (ઓર્ગેનિક) ખેતી, બાગાયત, મસાલા, વાંસ, મત્સ્યપાલન અને ગ્રામીણ સાહસિકતાની અપાર સંભાવનાઓને પણ રેખાંકિત કરવામાં આવી.

સમાપન સત્રને સંબોધતા સહકાર મંત્રાલયના સચિવ ડૉ. આશિષ કુમાર ભૂટાનીએ જણાવ્યું હતું કે પૂર્વોત્તર ક્ષેત્રમાં સહકારી નીતિઓને સ્થાનિક પરિસ્થિતિઓ અનુસાર પ્રદેશ-વિશિષ્ટ અને લવચીક બનાવવી જરૂરી છે, જેથી સ્થાનિક જરૂરિયાતોનો અસરકારક રીતે ઉકેલ લાવી શકાય. તેમણે ક્ષમતા નિર્માણ, સહકારી બેન્કિંગ સુધારણા, માળખાગત વિકાસ અને આધુનિકીકરણ સંબંધિત પહેલો માટે મંત્રાલય તરફથી સંપૂર્ણ સહકારની ખાતરી આપી.

સંમેલનમાં ટેકનોલોજીના સમાવેશ, સાયબર સુરક્ષાની તૈયારીઓ, વિશ્વની સૌથી મોટી અનાજ સંગ્રહ યોજનાના અમલીકરણ અને સહકારી નેટવર્ક દ્વારા પૂર્વોત્તર ક્ષેત્રના ઉત્પાદનોની નિકાસ અને બજાર સુધી પહોંચને સુદ્રઢ કરવા પર પણ વિશેષ ભાર મૂકવામાં આવ્યો.

સંમેલનનું સમાપન સહકાર આધારિત ગ્રામીણ વિકાસને પ્રોત્સાહન આપવા, સ્થાનિક આજીવિકાને સશક્ત બનાવવા અને સર્વસમાવેશક તથા ટકાઉ વિકાસ દ્વારા વિકસિત ભારત ૨૦૪૭ ના લક્ષ્યને આગળ ધપાવવાની સામૂહિક પ્રતિબદ્ધતા સાથે થયું.

શુ તમે જાણો છો

પૂર્વોત્તર ભારતમાં ઉત્પાદિત ઘણા જૈવિક (ઓર્ગેનિક) મસાલા, વાંસ અને કૃષિ ઉત્પાદનો સીધા આંતરરાષ્ટ્રીય બજારો સુધી પહોંચવાની ક્ષમતા ધરાવે છે, પરંતુ ખૂબ ઓછા લોકો જાણે છે કે સહકારી નેટવર્ક દ્વારા તેમને વૈશ્વિક નિકાસ શ્રૃંખલા સાથે જોડવાની વિશેષ વ્યૂહરચના પર કામ કરવામાં આવી રહ્યું છે, જેનાથી સ્થાનિક ખેડૂતો અને ગ્રામીણ સાહસિકોની આવકમાં નોંધપાત્ર વધારો થઈ શકે છે.

રસાયણ અને ખાતર મંત્રાલયના સમાચાર

સરકાર ખેડૂતો માટે પૂરતા પ્રમાણમાં ખાતરની ઉપલબ્ધતા અને સ્થિર ભાવો સુનિશ્ચિત કરે છે

આગામી ખરીફ સિઝન દરમિયાન સરળ કૃષિ કામગીરી સુનિશ્ચિત કરવાની દિશામાં એક મોટા પગલા રૂપે, ભારત સરકારે દેશભરમાં ખાતરની ઉપલબ્ધતા નોંધપાત્ર રીતે મજબૂત કરી છે. કૃષિ અને ખેડૂત કલ્યાણ વિભાગ (DA&FW) ના જણાવ્યા અનુસાર, ખરીફ ૨૦૨૬ માટે ખાતરની કુલ જરૂરિયાત ૩૯૦.૫૪ લાખ મેટ્રિક ટન (LMT) અંદાજવામાં આવી છે, જેની સામે દેશમાં હાલમાં ૧૯૯.૬૫ LMT નો મજબૂત સ્ટોક છે—જે સિઝનની ૫૧% થી વધુ માંગને આવરી લે છે.

આ ઉચ્ચ સ્ટોક સ્તર, વાવણીના મુખ્ય સમયગાળા દરમિયાન ખેડૂતોને ટેકો આપવા માટે સક્રિય આયોજન, સુધારેલ લોજિસ્ટિક્સ વ્યવસ્થાપન અને કાર્યક્ષમ સપ્લાય ચેઇન (પુરવઠા શ્રૃંખલા) સંકલનને પ્રતિબિંબિત કરે છે. તાજેતરના વૈશ્વિક પુરવઠાના પડકારો બાદ, ભારતે સ્થાનિક ખાતર ઉત્પાદન અને આયાત બંનેમાં ઝડપથી વધારો કર્યો છે, જેનાથી કુલ ઉપલબ્ધતામાં લગભગ ૯૭ LMT નો ઉમેરો થયો છે. સ્થાનિક ઉત્પાદનનું યોગદાન ૭૬.૭૮ LMT હતું, જ્યારે આયાતનો હિસ્સો ૧૯.૯૪ LMT હતો.

મહત્તમ માંગ દરમિયાન અવિરત પુરવઠો સુનિશ્ચિત કરવા માટે, ભારતીય ખાતર કંપનીઓએ એમોનિયા અને સલ્ફર જેવા મુખ્ય કાચા માલસામાનની સાથે ડીએપી (DAP), ટીએસપી (TSP) અને એમોનિયમ સલ્ફેટ માટે વૈશ્વિક ટેન્ડર બહાર પાડ્યા છે. આ ઉપરાંત, મે અને જૂન દરમિયાન ભારતીય બંદરો પર લગભગ ૭ LMT એનપીકે (NPK) ખાતર આવવાની ધારણા છે.

ખેડૂતોને રાહત આપતાં સરકારે પુષ્ટિ કરી છે કે મુખ્ય ખાતરોના મહત્તમ છૂટક ભાવ (MRP) માં કોઈ વધારો કરવામાં આવશે નહીં. ખાતર વિભાગ દ્વારા નિયમિત દેખરેખ અને સચિવોના અધિકાર પ્રાપ્ત જૂથ (EGoS) દ્વારા સતત સમીક્ષા કરવાથી સમયસર પુરવઠો, સ્થિર ભાવો અને સબસિડીનું સરળ વિતરણ સુનિશ્ચિત થઈ રહ્યું છે.

આ પ્રયાસો ખેડૂતોને ટેકો આપવા, ખાતરની સુરક્ષા જાળવવા અને ફળદાયી તથા સફળ ખરીફ ૨૦૨૬ સિઝન સુનિશ્ચિત કરવાની દિશામાં સરકારની પ્રતિબદ્ધતાની પુષ્ટિ કરે છે.

શુ તમને ખબર છે?

પોષક તત્વો આધારિત સબસિડી (NBS) યોજના હેઠળ, સલ્ફર જેવા ગૌણ અને સૂક્ષ્મ પોષકતત્વો ધરાવતા ખાતરો પણ વધારાની સબસિડી સહાય માટે પાત્ર છે. આનાથી પોષક તત્વોથી સમૃદ્ધ ખાતરોના ઉપયોગને પ્રોત્સાહન મળે છે, જે માત્ર પાકની ઉત્પાદકતા જ નથી વધારતા, પરંતુ લાંબા ગાળા માટે જમીનની ફળદ્રુપતા અને પોષક તત્વોનું સંતુલન પુનઃસ્થાપિત કરવામાં પણ મદદ કરે છે.

KRIBHCO
Cooperative and beyond...

કૃષિ અને ખેડૂત કલ્યાણ મંત્રાલયના સમાચાર

માનનીય કેન્દ્રીય મંત્રી શ્રી શિવરાજ સિંહ ચૌહાણ મુખ્ય કૃષિ પગલાંઓ દ્વારા ખેડૂત કલ્યાણમાં વધારો કરે છે

ખેડૂતોના હિતોનું રક્ષણ કરવા અને કૃષિ ક્ષેત્રને મજબૂત કરવાના ઉદ્દેશ્યથી એક નોંધપાત્ર અને વ્યાપક પહેલના ભાગરૂપે, માનનીય કેન્દ્રીય કૃષિ અને ખેડૂત કલ્યાણ તથા ગ્રામીણ વિકાસ મંત્રી શ્રી શિવરાજ સિંહ ચૌહાણે આગામી ખરીફ સિઝન માટે ઉન્નત ખરીદી સહાય અને વ્યૂહાત્મક સજ્જતા બંનેને આવરી લેતા મુખ્ય નિર્ણયો લીધા છે. આ પગલાં આવક સુરક્ષા, ભાવ સ્થિરતા અને આબોહવા પરિવર્તનના પડકારો સામે સ્થિતિસ્થાપકતા સુનિશ્ચિત કરવા તરફ સરકારના સક્રિય અને ખેડૂત-કેન્દ્રીત અભિગમને પ્રતિબિંબિત કરે છે.

મુખ્ય ખરીદી હસ્તક્ષેપોના ભાગરૂપે, સરકારે કૃષિ વર્ષ ૨૦૨૫-૨૬ માટે માર્કેટ ઇન્ટરવેન્શન સ્કીમ (MIS) હેઠળ ઉત્તર પ્રદેશમાં ૨૦ લાખ મેટ્રિક ટન બટાકાની ખરીદીને મંજૂરી આપી છે. આ ખરીદી પ્રતિ મેટ્રિક ટન ₹૬,૫૦૦.૯ ના નિશ્ચિત ભાવે કરવામાં આવશે, જે ખેડૂતોને મહત્વપૂર્ણ રાહત પ્રદાન કરશે અને તેમને નુકસાનીમાં વેચાણ કરતા બચાવશે. આંધ્રપ્રદેશમાં, પ્રાઇસ સપોર્ટ સ્કીમ (PSS) હેઠળ ચણાની ખરીદીની મર્યાદા વધારીને ૧,૧૩,૨૫૦ મેટ્રિક ટન કરવામાં આવી છે, જેનાથી મોટી સંખ્યામાં ખેડૂતોને ખાતરીપૂર્વકના પોષણક્ષમ ભાવોનો લાભ મળી શકશે. તેવી જ રીતે, કર્ણાટકમાં, તુવેરની ખરીદીનો સમયગાળો ૧૫ મે, ૨૦૨૬ સુધી લંબાવવામાં આવ્યો છે, જેથી ખેડૂતોને તેમના ઉત્પાદનોને લઘુત્તમ ટેકાના ભાવે (MSP) વેચવા માટે પૂરતો સમય મળી રહે.

આ ભાવ સમર્થન પગલાંને પૂરક બનાવતા, માનનીય મંત્રીશ્રીએ આગામી ખરીફ સિઝન માટેની સજ્જતાની ઉચ્ચ-સ્તરીય સમીક્ષા કરી, ખાસ કરીને સંભવિત અલ નીનોની અસર અને સામાન્ય કરતા ઓછા ચોમાસાની આગાહીને ધ્યાનમાં રાખીને. ખેડૂતોનું કલ્યાણ સર્વોપરી છે તેના પર ભાર મૂકતા શ્રી શિવરાજ સિંહ ચૌહાણે અધિકારીઓને તમામ રાજ્યોમાં મજબૂત આકસ્મિક આયોજનની સાથે ગુણવત્તાયુક્ત બિયારણ, ખાતર અને અન્ય આવશ્યક કૃષિ ઇનપુટ્સ સમયસર ઉપલબ્ધ થાય તે સુનિશ્ચિત કરવા નિર્દેશ આપ્યો.

સમીક્ષામાં એ વાત પર પ્રકાશ પાડવામાં આવ્યો હતો કે જળાશયોમાં પાણીના સંગ્રહનું સ્તર હાલમાં સામાન્ય કરતાં વધુ છે, જે ખરીફ સિઝન દરમિયાન સિંચાઈ માટે મજબૂત પાયો પૂરો પાડે છે. સરકારે જળ વ્યવસ્થાપન પ્રણાલીઓને મજબૂત કરવા, સૂક્ષ્મ-સિંચાઈ (માઇક્રો-ઈરિગેશન) ને પ્રોત્સાહન આપવા અને પ્રતિકૂળ હવામાન પરિસ્થિતિઓથી ઉદ્ભવતા સંભવિત જોખમોને ઘટાડવા માટે આબોહવા-અનુકૂળ પાકની જાતો અપનાવવા પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કર્યું છે. આ ઉપરાંત, સારી રીતે તૈયાર કરવામાં આવેલી જિલ્લા-સ્તરની આકસ્મિક યોજનાઓના સમર્થન સાથે, કોઈપણ કટોકટીની જરૂરિયાતોને પહોંચી વળવા માટે પૂરતા બિયારણના ભંડાર સુનિશ્ચિત કરવામાં આવ્યા છે.

માનનીય મંત્રીશ્રીએ કેન્દ્ર અને રાજ્યો વચ્ચે સંકલિત પ્રયાસોના મહત્વ પર વધુ ભાર મૂક્યો હતો, સાથે સાથે ખેડૂતોને અસરકારક રીતે ટેકો આપવા માટે અદ્યતન કૃષિ તકનીકો, પાક વૈવિધ્યકરણ અને રીઅલ-ટાઇમ મોનિટરિંગ મિકેનિઝમ્સના ઉપયોગ પર પણ ભાર મૂક્યો હતો. તેમણે આશ્વાસન આપ્યું હતું કે આબોહવાની ભિન્નતાઓની અસરને ઘટાડવા અને અવિરત કૃષિ કામગીરી સુનિશ્ચિત કરવા માટે સક્રિય પગલાં અમલમાં છે.

માનનીય પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્ર મોદીના સ્વપ્નદ્રષ્ટા નેતૃત્વ હેઠળ સરકારની પ્રતિબદ્ધતાને પુનઃ સમર્થન આપતા, આ પહેલોનો હેતુ એક સ્થિર, સુરક્ષિત અને વિકાસલક્ષી કૃષિ વાતાવરણ ઊભું કરવાનો છે. વ્યૂહાત્મક આબોહવા સજ્જતા સાથે ખાતરીપૂર્વકની ખરીદીને જોડીને, આ પગલાં ખેડૂતોનો આત્મવિશ્વાસ વધારવા, ગ્રામીણ આજીવિકા મજબૂત કરવા અને ભારતના કૃષિ ક્ષેત્રની લાંબા ગાળાની ટકાઉપણામાં યોગદાન આપવા માટે સુયોજિત છે.

કૃષિ માટે સંકલિત અભિગમ: સ્થિરતા, ટકાઉ વિકાસ અને ખેડૂત સમૃદ્ધિ સુનિશ્ચિત કરવાની દિશામાં પહેલ

ભારતની કૃષિ વ્યવસ્થાને સશક્ત બનાવવાની દિશામાં અનેક મહત્વપૂર્ણ પહેલો અંતર્ગત કેન્દ્રીય કૃષિ અને ખેડૂત કલ્યાણ તથા ગ્રામીણ વિકાસ મંત્રી શ્રી શિવરાજ સિંહ ચૌહાણે ખેડૂત કલ્યાણ, નાણાકીય સમાવેશ, ખરીદી સહાય અને આબોહવા સજ્જતા પર કેન્દ્રિત એક વ્યાપક વ્યૂહરચનાની રૂપરેખા આપી છે. આ પ્રયાસો કૃષિ ક્ષેત્રમાં સ્થિરતા, ટકાઉ વિકાસ અને સમૃદ્ધિ સુનિશ્ચિત કરવા માટે સંતુલિત અને દૂરદર્શી અભિગમ દર્શાવે છે.

મહત્વપૂર્ણ નીતિગત નિર્ણયો અંતર્ગત સરકારે વિવિધ રાજ્યોમાં ખેડૂતોને તેમના ઉત્પાદનના યોગ્ય અને લાભદાયી ભાવ સુનિશ્ચિત કરવા માટે ખરીદી સંબંધિત પગલાંને મંજૂરી આપી છે. ઉત્તર પ્રદેશમાં માર્કેટ ઇન્ટરવેન્શન સ્કીમ (MIS) હેઠળ ૨૦ લાખ મેટ્રિક ટન બટાકાની ખરીદી કરવામાં આવશે, જેથી ખેડૂતોને નુકસાનીમાં વેચાણથી રાહત મળશે. તેવી જ રીતે, આંધ્રપ્રદેશમાં પ્રાઇસ સપોર્ટ સ્કીમ (PSS) હેઠળ ચણાની ખરીદીની મર્યાદા વધારીને ૧,૧૩,૨૫૦ મેટ્રિક ટન કરવામાં આવી છે, જ્યારે કર્ણાટકમાં તુવેરની ખરીદીનો સમયગાળો ૧૫ મે ૨૦૨૬ સુધી લંબાવવામાં આવ્યો છે. આ પગલાંથી ભાવની ખાતરી મજબૂત થવાની અને ખેડૂતોની આવક સુરક્ષા વધવાની અપેક્ષા છે.

આ પહેલો સાથે, માનનીય કેન્દ્રીય મંત્રીશ્રીએ આગામી ખરીફ સિઝનની તૈયારીઓની પણ વિગતવાર સમીક્ષા કરી અને સંભવિત અલ નીનો (El-Nino) ની અસરને ધ્યાનમાં રાખીને જરૂરી વ્યૂહરચનાઓ પર ચર્ચા કરી. તેમણે એ વાત પર ભાર મૂક્યો કે ખેડૂતોનું કલ્યાણ એ સર્વોચ્ચ પ્રાથમિકતા છે અને અધિકારીઓને બિયારણ, ખાતર અને અન્ય કૃષિ ઇનપુટ્સની સમયસર ઉપલબ્ધતા સુનિશ્ચિત કરવાની સાથે સાથે મજબૂત આકસ્મિક યોજના તૈયાર કરવાનો નિર્દેશ આપ્યો. સમીક્ષા દરમિયાન એવો પણ ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો કે જળાશયોમાં વર્તમાન જળ સ્તર સામાન્ય કરતાં વધુ છે, જે સિંચાઈ માટે મજબૂત પાયો પૂરો પાડે છે. સાથે જ, સૂક્ષ્મ સિંચાઈ, પાક વૈવિધ્યકરણ અને આબોહવા-અનુકૂળ કૃષિ જેવી વ્યૂહરચનાઓને વધુ મજબૂત કરવામાં આવી રહી છે.

પ્રણાલીગત સુધારાઓની જરૂરિયાતને રેખાંકિત કરતાં, શ્રી શિવરાજ સિંહ ચૌહાણે નવી દિલ્હીમાં સિવિલ સર્વિસ ડે નિમિત્તે આયોજિત એક ચર્ચાને સંબોધતી વખતે કૃષિ ધિરાણ પ્રણાલીને સરળ અને ખેડૂત-અનુકૂળ બનાવવાની જરૂરિયાત પર ભાર મૂક્યો. તેમણે જણાવ્યું હતું કે કિસાન ક્રેડિટ કાર્ડ (KCC) જેવી યોજનાઓએ ખેડૂતોની ધિરાણ સુધીની પહોંચ સુધારી છે, પરંતુ હજુ પણ પ્રક્રિયાગત જટિલતાઓને ઘટાડવાની અને ગ્રામીણ સમુદાયો માટે વધુ માનવીય અને સુલભ બૅંકિંગ વ્યવસ્થા સુનિશ્ચિત કરવાની જરૂર છે.

માનનીય મંત્રીશ્રીએ નાના અને સીમાંત ખેડૂતો માટે સંકલિત કૃષિ પ્રણાલીના મહત્વ પર પણ વિશેષ ભાર મૂક્યો. તેમણે કહ્યું કે બાગાયત, ડેરી, મત્સ્યપાલન અને મધમાખી ઉછેર જેવી સહાયક પ્રવૃત્તિઓમાં વૈવિધ્યકરણ દ્વારા ખેડૂતો તેમની આવક વધારી શકે છે અને આજીવિકાના એકમાત્ર સ્ત્રોત પરની નિર્ભરતા ઘટાડી શકે છે. તેમણે એમ પણ કહ્યું કે તકનીકી પ્રગતિનો ઉપયોગ વિવેકપૂર્ણ રીતે થવો જોઈએ, જેથી તે પાયાના સ્તરે વ્યવહારુ અને લાભદાયી સાબિત થઈ શકે.

અસરકારક અમલીકરણના મહત્વને રેખાંકિત કરતાં શ્રી ચૌહાણે સંસ્થાઓ વચ્ચે વધુ સારા સંકલન, ગ્રામીણ બૅંકિંગ ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચરને મજબૂત કરવા અને યોજનાઓનો વાસ્તવિક લાભ ખેડૂતો સુધી પહોંચાડવા માટે નવીન પગલાં અપનાવવાનું આહ્વાન કર્યું. તેમણે પુનરોચ્ચાર કર્યો કે નીતિઓ માત્ર સારી રીતે ઘડવામાં આવે તે પૂરતું નથી, પરંતુ તે સરળ, સુલભ અને પાયાના સ્તરે અસરકારક હોય તે પણ જરૂરી છે.

માનનીય પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્ર મોદીના સ્વપ્નદ્રષ્ટા નેતૃત્વ હેઠળ સરકારની પ્રતિબદ્ધતાને પુનઃસમર્થન આપતા, આ સંયુક્ત પ્રયાસો એક મજબૂત, સર્વસમાવેશક અને વિકાસલક્ષી કૃષિ વ્યવસ્થાના નિર્માણ તરફ આગળ વધી રહ્યા છે. ભાવ સમર્થન, આબોહવા સજ્જતા, નાણાકીય સુધારાઓ અને ટકાઉ કૃષિ પદ્ધતિઓના સંકલન દ્વારા, આ પહેલો ખેડૂતોના આત્મવિશ્વાસને મજબૂત કરવા, તેમની આજીવિકા સુધારવા અને લાંબા ગાળાની કૃષિ સમૃદ્ધિનો માર્ગ મોકળો કરે છે.

KRIBHCO
Cooperative and beyond...

ઓડિશાના ખેડૂતો માટે મોટી રાહત: MSP માળખા હેઠળ ૫ પાકોની ખરીદીને મંજૂરી

ખેડૂત કલ્યાણને મજબૂત કરવા અને યોગ્ય ભાવની પ્રાપ્તિ સુનિશ્ચિત કરવાની દિશામાં એક મહત્વપૂર્ણ પગલું ભરતા, માનનીય કેન્દ્રીય કૃષિ અને ખેડૂત કલ્યાણ તેમજ ગ્રામીણ વિકાસ મંત્રી શ્રી શિવરાજ સિંહ ચૌહાણે લઘુત્તમ ટેકાના ભાવ (MSP) માળખા હેઠળ ઓડિશામાં ૫ (પાંચ) મુખ્ય પાકોની ખરીદીને મંજૂરી આપી છે. નવી દિલ્હીના કૃષિ ભવન ખાતે ઓડિશાના નાયબ મુખ્યમંત્રી અને કૃષિ મંત્રી શ્રી કનક વર્ધન સિંહ સાથેની વર્ચ્યુઅલ બેઠક દરમિયાન લેવાયેલો આ નિર્ણય, ખેડૂતોના હિતોના રક્ષણ માટે સરકારની સતત પ્રતિબદ્ધતાને પ્રતિબિંબિત કરે છે.

મંજૂર કરાયેલા પાકોમાં મગ, અડદ, મગફળી, સૂર્યમુખી અને સરસવનો સમાવેશ થાય છે, જેનું કુલ MSP મૂલ્ય ₹૧,૪૨૮.૩૧ કરોડથી વધુ છે. આ મંજૂરીઓ ખેડૂતોને નોંધપાત્ર નાણાકીય સહાય પૂરી પાડશે અને તેમને નુકસાનીમાં વેચાણ કરતા બચાવશે, તેમજ તેમના ઉત્પાદન માટે સ્થિર અને લાભદાયી વળતર સુનિશ્ચિત કરશે તેવી અપેક્ષા છે.

મંજૂર યોજના હેઠળ, ખરીદીમાં ૩૪,૪૯૨ મેટ્રિક ટન મગ (₹૩૦૨.૪૨ કરોડ), ૧,૧૯,૩૮૭ મેટ્રિક ટન અડદ (₹૯૩૧.૨૧ કરોડ) અને ૨૦,૨૧૯ મેટ્રિક ટન મગફળી (₹૧૪૬.૮૫ કરોડ) નો સમાવેશ થશે. વધુમાં, ૨,૨૧૦ મેટ્રિક ટન સૂર્યમુખી (₹૧૭.૦૬ કરોડ) અને ૪,૯૬૪ મેટ્રિક ટન સરસવની (₹૩૦.૭૭ કરોડ) ખરીદી પણ મંજૂર કરવામાં આવી છે.

આ ખરીદી પીએમ-આશા (PM-AASHA) યોજના હેઠળ ૯૦ દિવસના સમયગાળામાં હાથ ધરવામાં આવશે, જેમાં રાજ્ય પારદર્શિતા અને કાર્યક્ષમતા સુનિશ્ચિત કરવા માટે PoS-આધારિત સિસ્ટમ લાગુ કરશે. ન્યાયી ખરીદી પદ્ધતિના મહત્વ પર ભાર મૂકતા, માનનીય કેન્દ્રીય મંત્રીએ જણાવ્યું હતું કે MSP ના લાભો મધ્યસ્થીઓના પ્રભાવથી મુક્ત, પારદર્શક અને પ્રમાણિક સિસ્ટમ દ્વારા સીધા જ વાસ્તવિક ખેડૂતો સુધી પહોંચવા જોઈએ.

ઓડિશામાં સૂર્યમુખીના ઉત્પાદનને વધારવા પર વિશેષ ભાર મૂકવામાં આવ્યો હતો, જેમાં શ્રી શિવરાજ સિંહ ચૌહાણે નોંધ્યું હતું કે કેટલાક પ્રદેશોમાં તેની ખેતીમાં ઘટાડો થયો છે. તેમણે તેના વિસ્તરણને પ્રોત્સાહન આપવા અને ઉત્પાદકતા વધારવા માટે વૈજ્ઞાનિક અને તકનીકી સહાય સહિત કેન્દ્ર સરકાર તરફથી સંપૂર્ણ સમર્થનની ખાતરી આપી હતી.

માનનીય મંત્રીશ્રીએ દુરુપયોગ અટકાવવા અને માત્ર સાચા ખેડૂતોને જ MSP નો લાભ મળે તે સુનિશ્ચિત કરવા માટે ખરીદી કામગીરી પર સતત દેખરેખ રાખવાની જરૂરિયાત પર પણ ભાર મૂક્યો હતો. તેમણે રાજ્ય સરકારને એક મજબૂત સિસ્ટમ સ્થાપિત કરવા વિનંતી કરી જે વચેટિયાઓની ભૂમિકાને દૂર કરે અને ખેડૂતો પાસેથી સીધી ખરીદીની ખાતરી આપે.

આ પહેલ કૃષિ માર્કેટિંગ પ્રણાલીઓને મજબૂત કરવા, પારદર્શિતા વધારવા અને ખેડૂતોને તેમના ઉત્પાદન માટે યોગ્ય વળતર મળે તે સુનિશ્ચિત કરવા માટે સરકારના સક્રિય અભિગમને ઉજાગર કરે છે. તે અસરકારક નીતિ અમલીકરણ અને સતત સંસ્થાકીય સમર્થન દ્વારા ખેડૂતોને સશક્ત બનાવવાના વિઝનને વધુ સુદ્રઢ બનાવે છે.

માનનીય કેન્દ્રીય મંત્રી શ્રી શિવરાજ સિંહ ચૌહાણ અને ઉત્તર પ્રદેશના માનનીય મુખ્યમંત્રી શ્રી યોગી આદિત્યનાથે લખનૌમાં ઉત્તર ક્ષેત્રીય કૃષિ સંમેલનનું નેતૃત્વ કર્યું

પ્રાદેશિક-વિશિષ્ટ આયોજન અને સહયોગી નીતિ-નિર્માણ દ્વારા ભારતીય કૃષિના ભવિષ્યને આકાર આપવાના ઉદ્દેશ્યથી એક મહત્વપૂર્ણ પહેલરૂપે, કૃષિ અને ખેડૂત કલ્યાણ મંત્રાલય દ્વારા લખનૌમાં ઉત્તર ક્ષેત્રીય કૃષિ સંમેલનનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. આ સંમેલનમાં માનનીય કેન્દ્રીય કૃષિ અને ખેડૂત કલ્યાણ તથા ગ્રામીણ વિકાસ મંત્રી શ્રી શિવરાજ સિંહ ચૌહાણ, ઉત્તર પ્રદેશના માનનીય મુખ્યમંત્રી શ્રી યોગી આદિત્યનાથ, કેન્દ્રીય રાજ્ય મંત્રીઓ અને ૬ રાજ્યો તથા ૩ કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોના પ્રતિનિધિઓ સહિતના મુખ્ય હિતધારકો એકઠા થયા હતા.

આ સંમેલન કૃષિ વિકાસ માટે નવો દ્રષ્ટિકોણ, કાર્યક્ષમ વ્યૂહરચનાઓ અને ખેડૂત-કેન્દ્રી અભિગમ રજૂ કરવા માટે એક મહત્વપૂર્ણ મંચ તરીકે ઉભરી આવ્યું. તેમાં વિકેન્દ્રિત આયોજનની જરૂરિયાત પર ભાર મૂકવામાં આવ્યો હતો, જ્યાં દરેક રાજ્ય તેની વિશિષ્ટ આબોહવાની પરિસ્થિતિઓ, જમીનની લાક્ષણિકતાઓ અને પાક લેવાની પદ્ધતિઓના આધારે પોતાનો કૃષિ રોડમેપ (રૂપરેખા) તૈયાર કરે.

સભાને સંબોધતા શ્રી શિવરાજ સિંહ ચૌહાણે ૩ મુખ્ય રાષ્ટ્રીય પ્રાથમિકતાઓ પર પ્રકાશ પાડ્યો—ખાદ્ય સુરક્ષા સુનિશ્ચિત કરવી, ખેડૂતોની આવક વધારવી અને પોષક આહાર પૂરો પાડવો. તેમણે ગુણવત્તાયુક્ત બિયારણ, કિસાન ક્રેડિટ કાર્ડ (KCC) ના વ્યાપક કવરેજ અને ધિરાણ તથા સરકારી યોજનાઓ સુધી પહોંચ સુધારવા માટે કિસાન આઈડી (ID) સિસ્ટમના વિકાસના મહત્વ પર ભાર મૂક્યો. ખેડૂતોને છેતરપિંડીની પ્રથાઓથી બચાવવાની જરૂરિયાત પર ભાર મૂકતા, તેમણે નકલી ખાતરો, જંતુનાશકો અને હલકી ગુણવત્તાવાળા બિયારણો સામે કડક કાર્યવાહી કરવા માટે પણ આહ્વાન કર્યું.

માનનીય મંત્રીશ્રીએ સંતુલિત ખાતરનો ઉપયોગ, જમીનના સ્વાસ્થ્યનું સંરક્ષણ અને પ્રાકૃતિક તથા સજીવ (ઓર્ગેનિક) ખેતી પદ્ધતિઓ અપનાવવા પર વધુ ભાર મૂક્યો. તેમણે રાજ્યોને નાના અને સીમાંત ખેડૂતો માટે આવકના બહુવિધ સ્ત્રોતો ઊભા કરવા માટે બાગાયત, પશુપાલન, મત્સ્યપાલન, મધમાખી ઉછેર અને કૃષિ-વનીકરણ (એગ્રોફોરેસ્ટ્રી) સહિતના સંકલિત કૃષિ મોડલ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવા પ્રોત્સાહિત કર્યા.

તકનીકી એકીકરણના મહત્વને ઉજાગર કરતા, તેમણે નોંધ્યું કે કૃષિ સંશોધન ખેડૂતોના ખેતરો સુધી અસરકારક રીતે પહોંચવું જોઈએ. તેમણે સીધા ગ્રામ્ય સ્તરના વાર્તાલાપ અને વિસ્તરણ સેવાઓ જેવી પહેલો દ્વારા વૈજ્ઞાનિકો, કૃષિ સંસ્થાઓ અને ખેડૂતો વચ્ચેના જોડાણને મજબૂત બનાવવાનું આહ્વાન કર્યું.

આ પ્રસંગે બોલતા શ્રી યોગી આદિત્યનાથે ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે કૃષિ પરિવર્તન એ પ્રયોગશાળાઓમાંથી ખેતરો સુધી જ્ઞાનના અસરકારક હસ્તાંતરણ પર આધારિત છે. તેમણે ખેડૂતોની આવક વધારવા અને ટકાઉ કૃષિ વિકાસ સુનિશ્ચિત કરવામાં તાલીમ, ટેકનોલોજી અપનાવવા અને મૂલ્યવર્ધન (વેલ્યુ એડિશન) ની ભૂમિકા પર પ્રકાશ પાડ્યો. તેમણે યોગ્ય ભાવની પ્રાપ્તિ સુધારવા અને કૃષિ સાહસિકતાને પ્રોત્સાહન આપવા માટે ઉત્પાદન, પ્રોસેસિંગ અને માર્કેટિંગ વચ્ચે મજબૂત સંકલનની જરૂરિયાત પર પણ ભાર મૂક્યો.

આ સંમેલનમાં ખરીફ અને રવિ સિઝન માટે એક સંકલિત વ્યૂહરચના તૈયાર કરવા પર પણ ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવામાં આવ્યું હતું, જેનાથી રાજ્યો પ્રદેશ-વિશિષ્ટ પડકારોનો વધુ અસરકારક રીતે સામનો કરી શકશે. નીતિ નિર્માતાઓ, વૈજ્ઞાનિકો અને પ્રગતિશીલ ખેડૂતોને એકસાથે લાવીને, આ મંચે જ્ઞાનના આદાનપ્રદાન અને સહયોગી આયોજનને સરળ બનાવ્યું.

આ પહેલ નવીનતા, સંકલન અને સર્વસમાવેશક વિકાસ દ્વારા કૃષિને આગળ ધપાવવા માટે સરકારની પ્રતિબદ્ધતાને પ્રતિબિંબિત કરે છે. નીતિગત માળખાને વાસ્તવિકતાઓ સાથે જોડીને અને વૈજ્ઞાનિક, ટકાઉ તથા પ્રદેશ-વિશિષ્ટ પદ્ધતિઓને પ્રોત્સાહન આપીને, આ ઉત્તર ક્ષેત્રીય કૃષિ સંમેલન ભારતમાં એક સ્થિતિસ્થાપક અને સમૃદ્ધ કૃષિ ક્ષેત્રના નિર્માણ તરફ એક નોંધપાત્ર પગલું છે.

KRIBHCO
Cooperative and beyond...

માનનીય કેન્દ્રીય મંત્રી શ્રી શિવરાજ સિંહ ચૌહાણે ભારતના ફળ નિકાસના વિસ્તરણ માટે કાર્યયોજના રજૂ કરી

ભારતના બાગાયત ક્ષેત્રને સશક્ત બનાવવા અને ખેડૂતોની આવકમાં વધારો સુનિશ્ચિત કરવાની દિશામાં એક મહત્વપૂર્ણ પહેલ અંતર્ગત કેન્દ્રીય કૃષિ અને ખેડૂત કલ્યાણ તથા ગ્રામીણ વિકાસ મંત્રી શ્રી શિવરાજ સિંહ ચૌહાણે લખનૌ સ્થિત ભારતીય કૃષિ અનુસંધાન પરિષદ-કેન્દ્રીય ઉપોષ્ણ બાગાયત સંસ્થાન (ICAR-CISH) ખાતે આયોજિત "ફ્રૂટ હોરાઇઝન ૨૦૨૬" સંમેલનમાં ભાગ લીધો. આ સંમેલનમાં ભારતને અગ્રણી ફળ નિકાસકાર દેશોમાં સ્થાપિત કરવા અને ઉત્તર પ્રદેશને ઉચ્ચ ગુણવત્તાવાળા ફળોના ઉત્પાદન અને નિકાસના મુખ્ય કેન્દ્ર તરીકે વિકસાવવા માટે એક વ્યાપક કાર્યયોજના રજૂ કરવામાં આવી.

ખેડૂતો, વૈજ્ઞાનિકો, નિકાસકારો અને બાગાયત ક્ષેત્ર સાથે સંકળાયેલા વિવિધ હિતધારકોને સંબોધતા માનનીય કેન્દ્રીય મંત્રીએ જણાવ્યું હતું કે હવે માત્ર ઉત્પાદન વધારવું પૂરતું નથી. તેમણે એ વાત પર ભાર મૂક્યો કે ભારતે હવે આંતરરાષ્ટ્રીય બજારોમાં મજબૂત ઉપસ્થિતિ પ્રસ્થાપિત કરવા માટે ફળની ગુણવત્તા, સંગ્રહ ક્ષમતા, પાકની કાપણી પછીનું વ્યવસ્થાપન, પ્રોસેસિંગ, લોજિસ્ટિક્સ અને નિકાસ ધોરણોમાં સુધારો કરવા પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવું પડશે.

શ્રી શિવરાજ સિંહ ચૌહાણે કહ્યું કે કૃષિને માત્ર ઉત્પાદન સુધી સીમિત ન રાખીને ખેતીથી લઈને પ્રોસેસિંગ, માર્કેટિંગ અને નિકાસ સુધીની સંપૂર્ણ મૂલ્ય શ્રૃંખલાને સુદ્રઢ બનાવવાની દિશામાં આગળ વધવું પડશે. તેમણે વૈશ્વિક બજારોમાં "શૂન્ય અસ્વીકૃતિ" (ઝીરો રિજેક્શન) ધોરણો અનુસાર ઉચ્ચ ગુણવત્તાવાળા ફળોના ઉત્પાદનના મહત્વને પણ રેખાંકિત કર્યું.

ફળ ઉત્પાદકો અને નિકાસકારો સામે આવતા પડકારોના ઉકેલ માટે સંમેલન દરમિયાન એવો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો કે ભારતીય કૃષિ અનુસંધાન પરિષદ હેઠળ આવતી વૈજ્ઞાનિક સંસ્થાઓ, નિકાસકારો, એપેડા (APEDA) અને અન્ય સંબંધિત એજન્સીઓ મળીને એક સંયુક્ત કાર્યબળ (ટાસ્ક ફોર્સ) ની રચના કરશે. આ કાર્યબળ પ્રાદેશિક પડકારોના ઉકેલ અને વધુ સારી બજાર પહોંચ તથા નિકાસની તકો દ્વારા ખેડૂતોની આવક વધારવા માટે સમયબદ્ધ કાર્યયોજના તૈયાર કરશે.

માનનીય કેન્દ્રીય મંત્રીશ્રીએ સરકારના "સ્વચ્છ રોપણ સામગ્રી કાર્યક્રમ" નો પણ ઉલ્લેખ કર્યો, જે અંતર્ગત સીઆઈએસએચ (CISH), લખનૌમાં એક આધુનિક સ્વચ્છ રોપણ કેન્દ્ર સ્થાપિત કરવામાં આવી રહ્યું છે. આ કેન્દ્ર કેરી, જામફળ, લીચી અને એવોકાડો જેવા મહત્વના ફળ પાકો માટે રોગમુક્ત અને આનુવંશિક રીતે શુદ્ધ રોપણ સામગ્રીનો વિકાસ અને સંરક્ષણ કરશે, જેનાથી ઉત્પાદકતા અને ગુણવત્તાના ધોરણોમાં સુધારો થશે.

સંમેલનમાં ખેડૂત ઉત્પાદક સંગઠનો (FPO), ખેડૂત ઉત્પાદક કંપનીઓ (FPC) અને સ્વ-સહાય જૂથોને મજબૂત કરવા પર પણ વિશેષ ભાર મૂકવામાં આવ્યો, જેથી નાના ખેડૂતોને સંગઠિત બજારો અને નિકાસ ચેનલો સાથે જોડી શકાય. આ ઉપરાંત, ઉત્તર પ્રદેશમાં નિકાસ-લક્ષી બાગાયત ક્લસ્ટરો, આધુનિક રેડિયેશન સુવિધાઓ અને પાકની કાપણી પછીના સંકલિત માળખાના વિકાસ પર પણ ચર્ચા કરવામાં આવી, જેમાં જેવર સ્થિત નોઈડા આંતરરાષ્ટ્રીય હવાઈમથક સાથે સંકળાયેલી પહેલોનો પણ સમાવેશ થાય છે.

આ કાર્યક્રમમાં ખેડૂતો, નિકાસકારો, નર્સરી સંચાલકો, વૈજ્ઞાનિકો, એફપીઓ (FPO) ના પ્રતિનિધિઓ, ફળ પ્રોસેસિંગ ઉદ્યોગ સાથે સંકળાયેલા હિતધારકોની સાથે સાથે ઉત્તર પ્રદેશ સરકારના મંત્રીઓ અને વરિષ્ઠ અધિકારીઓએ ભાગ લીધો હતો.

આ સંમેલન ગુણવત્તા સંવર્ધન, વૈજ્ઞાનિક નવીનતા, નિકાસ-લક્ષી ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર અને ખેડૂત-કેન્દ્રીત નીતિઓ દ્વારા ભારતના બાગાયત ક્ષેત્રને પરિવર્તિત કરવાની સરકારની મજબૂત પ્રતિબદ્ધતા દર્શાવે છે. ઉચ્ચ ગુણવત્તાવાળા ઉત્પાદન અને વૈશ્વિક સ્પર્ધાત્મકતા પર કેન્દ્રિત આ પહેલ ખેડૂતો માટે નવી તકોનો માર્ગ મોકળો કરવા અને આંતરરાષ્ટ્રીય ફળ બજારમાં ભારતની સ્થિતિને વધુ મજબૂત બનાવવાની દિશામાં મહત્વપૂર્ણ સાબિત થશે.

કૃભકોના ડિરેક્ટર શ્રી અજય રાયે નવી દિલ્હીમાં માનનીય કેન્દ્રીય મંત્રી શ્રી અમિત શાહ સાથે મુલાકાત કરી

કૃભકોના ડિરેક્ટર શ્રી અજય રાયે નવી દિલ્હીમાં માનનીય કેન્દ્રીય ગૃહ અને સહકાર મંત્રી શ્રી અમિત શાહની શુભેચ્છા મુલાકાત લીધી અને સહકારી ક્ષેત્રને લગતી વિવિધ બાબતો પર મૂલ્યવાન માર્ગદર્શન મેળવ્યું.

આ મુલાકાત સહકારી ચળવળને મજબૂત કરવા અને "સહકાર સે સમૃદ્ધિ" ના વિઝનને વધુ આગળ ધપાવવા પ્રત્યેની સહિયારી પ્રતિબદ્ધતાને પ્રતિબિંબિત કરે છે. આ ચર્ચા સહકાર આધારિત વિકાસને પ્રોત્સાહન આપવા, ખેડૂત કલ્યાણમાં વધારો કરવા અને ગ્રામીણ સમુદાયોને સશક્ત બનાવવાના ઉદ્દેશ્યથી શરૂ કરાયેલી સંસ્થાકીય પહેલોને મજબૂત કરવા પર કેન્દ્રિત હતી.

આ બેઠકમાં દેશભરમાં સહકારી સંસ્થાઓની પહોંચ અને અસરકારકતા વધારવામાં સહયોગ અને સતત નીતિગત સમર્થનના મહત્વ પર પણ પ્રકાશ પાડવામાં આવ્યો હતો. કૃભકોએ ટકાઉ કૃષિ વિકાસ અને સરકાર દ્વારા નિર્ધારિત સહકારી વિકાસ એજન્ડામાં યોગદાન આપવા પ્રત્યેની પોતાની પ્રતિબદ્ધતાનો પુનરોચ્ચાર કર્યો.

કૃભકોએ સુખાકારી અને ટીમ ભાવનાને પ્રોત્સાહન આપવા માટે "રન ફોર ફન" મેરેથોનનું આયોજન કર્યું

કર્મચારી કલ્યાણ અને સર્વાંગી સુખાકારી પ્રત્યેની તેની સતત પ્રતિબદ્ધતાના ભાગરૂપે, કૃભકોએ કૃભકો અને તેની પેટાકંપનીઓના કર્મચારીઓ માટે "રન ફોર ફન" મેરેથોનનું આયોજન કર્યું હતું. આ પહેલનો ઉદ્દેશ્ય સમગ્ર સંસ્થામાં સ્વસ્થ, સક્રિય અને સહયોગી કાર્ય સંસ્કૃતિને પ્રોત્સાહન આપવાનો હતો.

આ કાર્યક્રમમાં ૧૫૦ થી વધુ કર્મચારીઓએ ઉત્સાહપૂર્વક ભાગ લીધો હતો, જે કૃભકો પરિવારના સભ્યો વચ્ચે ફિટનેસ, એકતા, ટીમવર્ક અને ભાઈચારાની ભાવના દર્શાવે છે. આ મેરેથોને શારીરિક સુખાકારીને પ્રોત્સાહિત કરવાની સાથે સંસ્થામાં એકતાના બંધનને મજબૂત કરવા માટે એક મંચ તરીકે કામ કર્યું.

આ પ્રસંગે કૃભકોના મેનેજિંગ ડિરેક્ટર શ્રી એસ. એસ. યાદવ, ડિરેક્ટર (ફાઇનાન્સ એન્ડ માર્કેટિંગ) શ્રી મનીષ કુમાર અને એક્ઝિક્યુટિવ ડિરેક્ટર (ટેક્નિકલ) શ્રી સી. એસ. આઝાદની ગરિમામય ઉપસ્થિતિ રહી હતી, જેમણે તેમની પ્રેરણાદાયક હાજરી અને વાર્તાલાપ દ્વારા સહભાગીઓને પ્રેરિત અને પ્રોત્સાહિત કર્યા હતા.

તેમના ઉત્સાહપૂર્ણ સહભાગીતાના માનમાં, તમામ સ્પર્ધકોને મેડલ એનાયત કરવામાં આવ્યા હતા, જ્યારે વિજેતાઓને તેમના પ્રશંસનીય પ્રદર્શન અને રમતગમતની ભાવના માટે ટ્રોફી એનાયત કરવામાં આવી હતી.

આવી પહેલો દ્વારા, કૃભકો કર્મચારીઓની સુખાકારી, પરસ્પર સહકાર અને સંસ્થાકીય સમરસતાને પ્રોત્સાહન આપતા પ્રગતિશીલ અને લોક-કેન્દ્રિત કાર્ય વાતાવરણને પોષવા પ્રત્યેની તેની પ્રતિબદ્ધતા જાળવી રાખે છે.

KRIBHCO
Cooperative and beyond...

કૃભકોએ જમીનના સ્વાસ્થ્ય અને વૈજ્ઞાનિક કૃષિ પદ્ધતિઓ અંગે ખેડૂતોની જાગરૂકતાને સશક્ત કરી

પીએમ-પ્રણામ (PM-PRANAM) કિસાન સંગોષ્ઠી પહેલ અંતર્ગત કૃષક ભારતી કોઓપરેટિવ લિમિટેડ (કૃભકો) દ્વારા વૈશાલી, બિહારમાં એક વિશાળ ખેડૂત સંમેલનનું (સંગોષ્ઠીનું) આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. કાર્યક્રમનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય ખેડૂતો વચ્ચે સંતુલિત પોષક તત્વોના વ્યવસ્થાપન અને ટકાઉ કૃષિ પદ્ધતિઓને પ્રોત્સાહન આપવાનો હતો.

આ કાર્યક્રમમાં કૃભકોના ડિરેક્ટર (ફાઇનાન્સ અને માર્કેટિંગ) શ્રી મનીષ કુમારે મુખ્ય અતિથિ તરીકે ભાગ લીધો હતો. તેમણે ખેડૂતો સાથે સંવાદ કરતાં જમીનના સ્વાસ્થ્યમાં સુધારો, પાકની ઉત્પાદકતામાં વધારો અને લાંબા ગાળાની કૃષિ સ્થિરતા સુનિશ્ચિત કરવામાં જવાબદાર પોષક તત્વોના વ્યવસ્થાપનના મહત્વ પર પ્રકાશ પાડ્યો હતો.

સંમેલન દરમિયાન ખેડૂતોને વૈજ્ઞાનિક કૃષિ પદ્ધતિઓ, ખાતરનો સંતુલિત ઉપયોગ અને જમીન સ્વાસ્થ્ય વ્યવસ્થાપનની તકનીકો અપનાવવા માટે પ્રેરિત કરવામાં આવ્યા, જેથી વધુ સારું ઉત્પાદન મેળવવાની સાથે સાથે જમીનની ફળદ્રુપતા પણ જાળવી શકાય. આ કાર્યક્રમ ટકાઉ કૃષિ, સંસાધનોના કાર્યક્ષમ ઉપયોગ અને ખેડૂત જાગરૂકતા સંબંધિત જ્ઞાનના આદાન-પ્રદાન માટેનો એક મહત્વપૂર્ણ મંચ પણ બન્યો.

આવી પહેલો દ્વારા કૃભકો દેશભરમાં ખેડૂત કલ્યાણ, વૈજ્ઞાનિક કૃષિ જાગરૂકતા અને ટકાઉ કૃષિ પદ્ધતિઓના પ્રસાર પ્રત્યેની પોતાની પ્રતિબદ્ધતાને સતત મજબૂત કરી રહ્યું છે.

શ્રી મનીષ કુમારે કામગીરીનું મૂલ્યાંકન કરવા અને ખેડૂતો સાથે સંવાદ કરવા કેબીએસકે (KBSK) પીપળીની મુલાકાત લીધી

કૃભકોના ડિરેક્ટર (ફાઇનાન્સ અને માર્કેટિંગ), શ્રી મનીષ કુમારે વિવિધ કામગીરીની સમીક્ષા કરવા અને ખેડૂતો સાથે સંવાદ કરવા માટે કુરુક્ષેત્ર જિલ્લાના કેબીએસકે (KBSK) પીપળીની મુલાકાત લીધી. મુલાકાત દરમિયાન, તેમણે સહકારી સેવાઓમાં પારદર્શિતા અને કાર્યક્ષમતા વધારવાના ઉદ્દેશ્યથી ખાતરના સ્ટોકની ચકાસણી, પોસ (POS) મશીનો દ્વારા ડિજિટલ વેચાણ અને કેશલેસ પેમેન્ટ સિસ્ટમના અમલીકરણ સહિતના મુખ્ય ક્ષેત્રોનું મૂલ્યાંકન કર્યું.

કૃભકો હરિયાણાના સ્ટેટ માર્કેટિંગ મેનેજર શ્રી ડી.આર.એસ. વિશ્નોઈ અને કૃભકો (કરનાલ) ના સિનિયર એરિયા મેનેજર શ્રી આર.કે.એસ. રાઠોડ દ્વારા શ્રી મનીષ કુમારનું ઉષ્માભેર સ્વાગત કરવામાં આવ્યું હતું.

મુલાકાતના ભાગરૂપે, તેમણે રાઈઝોસુપર (Rhizosuper), કમ્પોસ્ટ અને અન્ય કૃષિ ઇનપુટ્સ (સામગ્રીઓ) જેવા કૃભકોના ઉત્પાદનો અંગે ખેડૂતોની જાગરૂકતા અને સ્વીકૃતિ સમજવા માટે તેઓની સાથે સંવાદ પણ કર્યો. આ વાર્તાલાપથી ખેડૂતોના અનુભવો અંગે મૂલ્યવાન પ્રતિસાદ મળ્યો અને કૃભકોના ઉત્પાદનો અને સેવાઓ પ્રત્યેના વધતા વિશ્વાસને ઉજાગર કર્યો.

આ મુલાકાતે તેના સહકારી નેટવર્ક દ્વારા પારદર્શિતા, ડિજિટલાઇઝેશન અને ખેડૂતો સાથેના મજબૂત જોડાણને પ્રોત્સાહન આપવા પ્રત્યેની કૃભકોની સતત પ્રતિબદ્ધતાની પુનઃ પુષ્ટિ કરી.

કૃભકોએ ટકાઉ કૃષિને પ્રોત્સાહન આપવા માટે 'કૃષિ ધારા' વેબિનાર શ્રૃંખલા શરૂ કરી

દેશભરમાં વૈજ્ઞાનિક કૃષિ પદ્ધતિઓને પ્રોત્સાહન આપવા અને ખેડૂતોની જાગરૂકતાને મજબૂત કરવાના ઉદ્દેશ્યથી, કૃભકોએ ખેડૂતો, કૃષિ વ્યાવસાયિકો, સહકારી સંસ્થાઓ અને હિતધારકો માટે જ્ઞાન-વહેંચણીની એક સમર્પિત પહેલ તરીકે "કૃભકો કૃષિ ધારા વેબિનાર શ્રૃંખલા" શરૂ કરી છે. આ વેબિનાર શ્રૃંખલાનું આયોજન મહિનાના દર ૨જા (બીજા) અને ૪થા (ચોથા) ગુરુવારે નિયમિતપણે કરવામાં આવે છે, જેમાં ટકાઉ કૃષિ, જમીનનું સ્વાસ્થ્ય, પોષક તત્વોનું વ્યવસ્થાપન, પાક ઉત્પાદકતા અને ખેડૂત કલ્યાણને લગતા વિષયોની વિશાળ શ્રેણીને આવરી લેવામાં આવે છે.

વ્યાપક પહોંચ અને વધુ સુલભતા સુનિશ્ચિત કરવા માટે તૈયાર કરાયેલ આ વેબિનાર શ્રૃંખલાનું ૧ (એક) સત્ર પ્રાદેશિક ભાષાઓમાં યોજવામાં આવે છે જ્યારે બીજું સત્ર દ્વિભાષી ફોર્મેટમાં આયોજિત કરવામાં આવે છે. આ પહેલ દ્વારા, કૃભકો નિષ્ણાતો, સંશોધકો અને અનુભવી વ્યાવસાયિકોને સીધા જ ખેડૂત સમુદાયના સંપર્કમાં લાવીને વૈજ્ઞાનિક કૃષિ જ્ઞાન અને વ્યવહારુ ખેતી પદ્ધતિઓ વચ્ચેનું અંતર ઘટાડવાનો લક્ષ્યાંક ધરાવે છે.

ચાલી રહેલી શ્રૃંખલાના ભાગરૂપે, કૃભકોએ "ભારતીય કૃષિમાં જમીનના સ્વાસ્થ્ય અને જમીન પરીક્ષણનું મહત્વ" અને "ઉત્પાદકતા વધારવા માટે સંકલિત પોષક તત્વ વ્યવસ્થાપન" જેવી મહત્વપૂર્ણ થીમ પર વેબિનારોનું આયોજન કર્યું હતું. આ સત્રોમાં લાંબા ગાળાની કૃષિ ઉત્પાદકતા અને જમીનની ફળદ્રુપતા હાંસલ કરવા માટે સંતુલિત પોષક તત્વ વ્યવસ્થાપન, વૈજ્ઞાનિક જમીન વિશ્લેષણ, પાક-વિશિષ્ટ ખાતર આયોજન અને ટકાઉ ખેતીના અભિગમોના મહત્વ પર પ્રકાશ પાડવામાં આવ્યો હતો.

આ વેબિનારોમાં પ્રખ્યાત કૃષિ નિષ્ણાતો, વૈજ્ઞાનિકો, શિક્ષણવિદો અને કૃભકોના અધિકારીઓ દ્વારા મૂલ્યવાન આંતરદૃષ્ટિ રજૂ કરવામાં આવી હતી, જેમણે જમીનનું સ્વાસ્થ્ય સુધારવા, ખાતરની કાર્યક્ષમતા વધારવા, પોષક તત્વોનું સંતુલન જાળવી રાખવા અને સંકલિત પોષક તત્વ વ્યવસ્થાપન પદ્ધતિઓ અપનાવવા માટેના વ્યવહારુ અને પ્રદેશ-વિશિષ્ટ ઉકેલોની ચર્ચા કરી હતી. નિષ્ણાતોએ ટકાઉ કૃષિ વિકાસ માટે જમીનના સચોટ નમૂના લેવા (soil sampling), રાસાયણિક ખાતરો, સેન્દ્રીય ખાતરો અને બાયોફર્ટિલાઇઝર્સના સંતુલિત ઉપયોગના મહત્વ પર પણ ભાર મૂક્યો હતો.

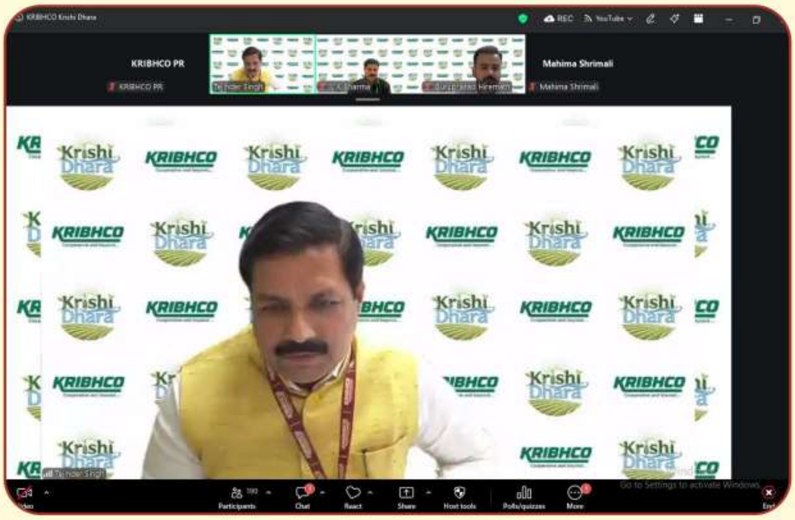

તકનીકી ચર્ચાઓ ઉપરાંત, આ સત્રોએ દેશભરના ખેડૂતો અને હિતધારકોની અરસપરસની સહભાગિતાને પ્રોત્સાહન આપ્યું હતું, જેઓ લાઇવ પ્રશ્નો અને ચર્ચાઓ દ્વારા સક્રિયપણે જોડાયા હતા. આ વેબિનાર શ્રૃંખલા જાગરૂકતા નિર્માણ, વૈજ્ઞાનિક માર્ગદર્શન અને જ્ઞાનના પ્રસાર માટે એક અસરકારક મંચ તરીકે ઉભરી આવી છે, જે માહિતગાર અને ટકાઉ ખેતી પદ્ધતિઓ પ્રત્યેની સામૂહિક પ્રતિબદ્ધતાને પ્રતિબિંબિત કરે છે.

કૃભકોએ "આંધ્રપ્રદેશ અને તેલંગાણામાં ડાંગર અને કપાસની ખેતી માટે સંકલિત ખાતર વ્યવસ્થાપન પદ્ધતિઓ" ને સંબોધિત કરતા પ્રદેશ-કેન્દ્રિત સત્રોનું પણ આયોજન કર્યું હતું, જે વિવિધ કૃષિ-આબોહવાની પરિસ્થિતિઓને અનુરૂપ સ્થાનિક કૃષિ ઉકેલો અને સંતુલિત ખાતર વ્યવસ્થાપનના મહત્વને વધુ સુદ્રઢ બનાવે છે.

કૃષિ ધારા વેબિનાર શ્રૃંખલા દ્વારા, કૃભકો ખેડૂત શિક્ષણ, વૈજ્ઞાનિક જાગરૂકતા અને ટકાઉ કૃષિ પ્રત્યેની પોતાની પ્રતિબદ્ધતાને સતત મજબૂત કરી રહ્યું છે. આ પહેલની કલ્પના એક સતત અને લાંબા ગાળાના મંચ તરીકે કરવામાં આવી છે જે નિયમિતપણે ખેડૂત સમુદાય સુધી નિષ્ણાત માર્ગદર્શન, આધુનિક કૃષિ જ્ઞાન અને વ્યવહારુ ભલામણો લાવશે, જેનાથી દેશભરમાં ઉત્પાદકતામાં વધારો, જમીન સંરક્ષણ અને એકંદર કૃષિ વિકાસને સમર્થન મળશે.

KRIBHCO
Cooperative and beyond...

કૃભકો દ્વારા અયોધ્યામાં કેબીએસકે ઇન-સર્વિસ તાલીમ કાર્યક્રમનું આયોજન

કૃભકો દ્વારા તારીખ ૮ અને ૯ મેના રોજ પંચશીલ હોટેલ, અયોધ્યા, ઉત્તર પ્રદેશમાં તમામ રાજ્યના કેબીએસકે (KBSK) માટે કેબીએસકે ઇન-સર્વિસ પ્રશિક્ષણ કાર્યક્રમનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. આ કાર્યક્રમ પાછલા વર્ષોની કામગીરીની સમીક્ષા કરવા અને આગામી વર્ષ માટેની વ્યાવસાયિક યોજનાઓ તથા ખાતર વ્યવસ્થાપન વ્યૂહરચનાઓ પર વિચાર-વિમર્શ કરવા માટે એક મહત્વપૂર્ણ મંચ સાબિત થયો.

આ સત્રોની અધ્યક્ષતા કૃભકોના જનરલ મેનેજર (માર્કેટિંગ) ડૉ. તેજિન્દર સિંહ દ્વારા કરવામાં આવી હતી અને કાર્યક્રમની અધ્યક્ષતા જોઈન્ટ જનરલ મેનેજર (માર્કેટિંગ) શ્રી ગજેન્દ્ર કુમારે કરી હતી. ચર્ચાઓ દરમિયાન સંકલનને મજબૂત બનાવવા, ઓપરેશનલ કાર્યક્ષમતામાં સુધારો કરવા અને ખાતર વ્યવસ્થાપન તેમજ કૃષિ સેવાઓને લગતી વિસ્તરણ પ્રવૃત્તિઓને વધુ અસરકારક બનાવવા પર વિશેષ ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવામાં આવ્યું હતું.

આ પહેલમાં વિવિધ રાજ્યોના સ્ટેટ માર્કેટિંગ મેનેજરો, રિજનલ મેનેજરો અને કેબીએસકે (KBSK) પ્રભારીઓએ સક્રિયપણે ભાગ લીધો હતો, જે દેશભરમાં જ્ઞાનના આદાન-પ્રદાન, વ્યૂહાત્મક આયોજન અને કૃષિ વિસ્તરણ પ્રવૃત્તિઓને મજબૂત કરવા પ્રત્યેની કૃભકોની સતત પ્રતિબદ્ધતા દર્શાવે છે.

આવા પ્રશિક્ષણ કાર્યક્રમોના માધ્યમથી કૃભકો ક્ષમતા નિર્માણ, અસરકારક વ્યવસ્થાપન પદ્ધતિઓ અને સહયોગી પ્રયાસોને સતત પ્રોત્સાહન આપી રહ્યું છે, જેનો ઉદ્દેશ્ય ખેડૂતોને સમર્થન પૂરું પાડવાનો અને ટકાઉ કૃષિ વિકાસને આગળ ધપાવવાનો છે.

કૃભકોએ જયપુર સ્પાઇસ ફેરમાં ખેડૂત-કેન્દ્રી પહેલો પ્રદર્શિત કરી: સન્માન પ્રાપ્ત કર્યું

રાજસ્થાનના જવાહર કલા કેન્દ્ર ખાતે આયોજિત રાષ્ટ્રીય સહકારી મસાલા મેળો ૨૦૨૬ માં કૃભકોએ ભાગ લીધો હતો, જે સહકારી વિકાસ, ખેડૂત જાગરૂકતા અને ટકાઉ કૃષિ પદ્ધતિઓને મજબૂત કરવા પ્રત્યેની તેની પ્રતિબદ્ધતાને પુનઃપુષ્ટ કરે છે. આ મેળો દેશભરની સહકારી મંડળીઓ માટે ભારતના મસાલા અને મિલેટ્સની સમૃદ્ધ વિવિધતાને ઉજાગર કરવાની સાથે સાથે તેમના ઉત્પાદનોનું પ્રદર્શન અને માર્કેટિંગ કરવા માટે એક મહત્વપૂર્ણ મંચ સાબિત થયો.

આ કાર્યક્રમનું ઉદ્ઘાટન રાજસ્થાન સરકારના માનનીય સહકાર મંત્રી શ્રી ગૌતમ કુમાર દક દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું. કાર્યક્રમ દરમિયાન, રાજસ્થાનના સહકાર સચિવ અને સહકારી મંડળીઓના રજિસ્ટ્રાર ડૉ. સમિત શર્માએ કૃભકોના સ્ટોલની મુલાકાત લીધી હતી અને કૃભકોના ઉત્પાદનો, સેવાઓ અને ખેડૂત-કેન્દ્રી પહેલો વિશે જાણવા માટે પ્રતિનિધિઓ સાથે વાર્તાલાપ કર્યો હતો.

કૃભકોના સ્ટોલ પર, ખેડૂતો, સહકારી આગેવાનો અને મુલાકાતીઓને કૃભકોના કૃષિ ઉત્પાદનો અને સેવાઓના મહત્વ, ઉપયોગિતા અને લાભો વિશે માહિતગાર કરવામાં આવ્યા હતા. આ સ્ટોલે લોકોની સક્રિય ભાગીદારી આકર્ષિત કરી અને ટકાઉ કૃષિ, સંતુલિત પોષક તત્વોના વ્યવસ્થાપન અને સહકાર આધારિત વિકાસની પહેલો અંગે જાગરૂકતા ઉભી કરવામાં મદદ કરી.

આ મેળાએ વિવિધ રાજ્યોની સહભાગી સંસ્થાઓ વચ્ચે જ્ઞાનના આદાન-પ્રદાન, નેટવર્કિંગ અને સહકારી સાહસિકતાને પ્રોત્સાહન આપવા માટેની મૂલ્યવાન તક પણ પૂરી પાડી.

આ કાર્યક્રમના સફળ આયોજનમાં કૃભકોની સક્રિય ભાગીદારી અને પ્રશંસનીય યોગદાનને બિરદાવતા, સંસ્થાને રાષ્ટ્રીય સહકારી મસાલા મેળો ૨૦૨૬ માં 'એક્સેલન્સ એવોર્ડ' થી સન્માનિત કરવામાં આવી હતી. કૃભકો વતી આ એવોર્ડ તત્કાલીન સિનિયર માર્કેટિંગ મેનેજર શ્રી રણજીત સિંહ રાઠોડ (રાજસ્થાન) દ્વારા સ્વીકારવામાં આવ્યો હતો.

આ કાર્યક્રમમાં કૃભકોની ભાગીદારી અને સન્માન એ ખેડૂત કલ્યાણ, કૃષિ જાગરૂકતા અને દેશભરમાં સહકારી ચળવળને મજબૂત કરવા પ્રત્યેનું તેનું સતત સમર્પણ દર્શાવે છે.

જૂન માસમાં થતી મુખ્ય કૃષિ પ્રવૃત્તિઓ

જૂન મહિનો કૃષિ પ્રવૃત્તિઓની શરૂઆતનો એક મહત્વપૂર્ણ સમય હોય છે. મહિનાના અંત સુધીમાં ચોમાસું સક્રિય થવા લાગે છે, જેથી ખેડૂતો અનાજ, કઠોળ, તેલીબિયાં, શાકભાજી અને ચારાના પાકોની વાવણીની તૈયારીઓ કરે છે. ડાંગરની નર્સરીની (ધરુવાડિયાની) દેખભાળ અને વાવણી જૂનના પ્રથમ પખવાડિયા સુધીમાં પૂર્ણ કરી લેવી લાભદાયક રહે છે. મહિનાના અંતમાં ઘણા વિસ્તારોમાં ડાંગરની રોપણી પણ શરૂ થઈ જાય છે. આ સાથે જ, વધુ સારા ઉત્પાદન માટે પાકની યોગ્ય માવજત (સંભાળ) અને વ્યવસ્થાપન આવશ્યક છે.

ચોખા

જો મે મહિનાના અંતિમ સપ્તાહમાં ડાંગરની નર્સરી (ધરુવાડિયું) ન નાખી હોય, તો આ કાર્ય જૂનમાં પૂર્ણ કરી લો અને સુગંધિત જાતોની નર્સરી જૂનના ત્રીજા સપ્તાહમાં વાવો. મધ્યમ અને મોડી પાકતી ડાંગરની મુખ્ય જાતોમાં સ્વર્ણા, સરજૂ-૫૨, પૂસા બાસમતી-૧ અને શંકર (હાઈબ્રિડ) ડાંગરનો સમાવેશ થાય છે. નર્સરીમાં ખૈરા રોગ જોવા મળે તો યુરિયા અને ઝિંક સલ્ફેટનું દ્રાવણ બનાવીને છંટકાવ કરો.

મકાઈ

મકાઈની વાવણી આ જ મહિનામાં પૂર્ણ કરી લો. મકાઈની વાવણી માટે સંકર મકાઈની શક્તિમાન-૧, એચ.ક્યૂ.પી.એમ.-૧, સંકુલ મકાઈની તરુણ, નવીન, કંચન, શ્વેતા તથા જૌનપુરી સફેદ અને મેરઠ પીળી દેશી જાતો ઘણી પ્રચલિત છે.

બાજરી

બાજરીની ખેતી માટે સારા જળ નિકાલવાળી ગોરાડુ જમીન યોગ્ય માનવામાં આવે છે. ખેતરની તૈયારી માટે છાણિયું ખાતર નાખીને સારા વરસાદ પછી ખેડાણ અને જમીન સમતલ કરો. બાજરીની વાવણીનો યોગ્ય સમય ૧૫ જૂનથી ૧૫ જુલાઈ છે અને હરોળમાં વાવણી કરવાથી પાણી અને પોષક તત્વોનો વધુ સારો ઉપયોગ થાય છે.

સોયાબીન

સોયાબીનની ખેતી માટે યોગ્ય જળ નિકાલવાળી ગોરાડુ જમીન સૌથી વધુ અનુકૂળ હોય છે. વિવિધ વિસ્તારોમાં તેની વાવણી મધ્ય જૂનથી જુલાઈ સુધીમાં પૂર્ણ કરી લેવી જોઈએ, જેથી પાકનો વધુ સારો વિકાસ અને ઉત્પાદન સુનિશ્ચિત કરી શકાય.

KRIBHCO
Cooperative and beyond...

તુવેર

જ્યાં સિંચાઈની સુવિધા ઉપલબ્ધ ન હોય, ત્યાં વરસાદ શરૂ થયા પછી જ તુવેરની વાવણી કરો. પ્રભાત, યુ.પી.એ.એસ.-૧૨૦, બહાર અને નરેન્દ્ર અરહર-૧ તેની મુખ્ય સુધારેલી જાતો છે. જૂન મહિનો મગફળીની વાવણી માટે પણ યોગ્ય માનવામાં આવે છે.

મગફળી

મગફળીની વાવણી માટે પ્રતિ હેક્ટર ૬૦-૭૦ કિલોગ્રામ બિયારણની (બીજની) જરૂર પડે છે. મગફળીની વાવણી પણ લગભગ ૫૦ સેન્ટીમીટરના અંતરે સીધી હરોળમાં જ કરવી જોઈએ.

કપાસ

જો કપાસનો પાક વાવ્યો હોય, તો ખેતરોનું નિયમિત નિરીક્ષણ કરો અને જરૂરિયાત મુજબ સિંચાઈ કરો (પિયત આપો). સિંચાઈ કર્યા પછી નાઇટ્રોજનની બાકીની માત્રા આપો અને નિંદામણ-ગોડ કરીને નીંદણ નિયંત્રણ કરો. સાથે જ, જીવાત અને રોગના વ્યવસ્થાપન માટે જરૂરી દવાઓનો સમયસર ઉપયોગ કરો.

ઘાસચારાના પાકોની વાવણી કરો

ઘાસચારા માટે ખેડૂત મિત્રો આ મહિને જુવાર, ચોળા અને બહુ-કાપણીવાળા (વધુ વખત કાપી શકાય તેવા) ઘાસચારાની વાવણી કરી શકે છે. વરસાદ ન થવાની સ્થિતિમાં પલેવા (અગાઉથી પિયત) આપીને વાવણી કરી શકાય છે.

લીલું ખાતર

લીલો પડવાશ (ગ્રીન મેન્યોરિંગ) એ જમીનની ફળદ્રુપતા વધારવા માટે ઉગાડવામાં આવતા પાકો (જેમ કે ઢૈંચા/ઇકડ, શણ, ચોળા) છે, જેને ૪૫-૬૦ દિવસમાં ફૂલ આવતા પહેલાં રોટાવેટર વડે જમીનમાં ખેડી દેવામાં આવે છે. તે જૈવિક નાઇટ્રોજન અને કાર્બનિક પદાર્થો પ્રદાન કરે છે, જમીનનું બંધારણ સુધારે છે અને આગામી પાકમાં રાસાયણિક ખાતરની જરૂરિયાત ઘટાડે છે.

સૂર્યમુખી/અડદ/મગની દાળની લણણી પૂર્ણ કરો

જાયદમાં વાવેલા સૂર્યમુખી અને અડદની કાપણી અને મડાઇ (થ્રેશિંગ) નું કાર્ય તથા મગની શીંગો તોડવાનું (વીણવાનું) કાર્ય જૂન સુધીમાં ચોક્કસપણે પૂર્ણ કરી લેવું જોઇએ.

શાકભાજીની ખેતી

જૂન મહિનો રીંગણ, મરચાં અને આગોતરી ફ્લાવરનું (ફૂલકોબીનું) ધરુ તૈયાર કરવા માટે યોગ્ય હોય છે. આ સમયે ભીંડા, દૂધી, કાકડી, તુરિયા, કારેલા અને ટીંડા જેવા શાકભાજીની વાવણી પણ કરવામાં આવે છે. સાથે જ, ટામેટાં, રીંગણ અને મરચાંના પાકમાં સિંચાઇ તથા નિંદામણ-ગોડ નિયમિતપણે કરો.

બાગાયતી પાકો

નવા બગીચાઓના વાવેતર માટે ખાડાઓમાં સડેલું છાણિયું ખાતર, લીંબોળીનો ખોળ અને માટી ભેળવીને ભરો. જૂન મહિનો કેળાની રોપણી માટે અનુકૂળ હોય છે, જેમાં સ્વસ્થ અને રોગમુક્ત છોડની પસંદગી કરો. સાથે જ, આ સમયે આંબામાં કલમ (ગ્રાફ્ટિંગ) કરવાનું કાર્ય પણ કરવામાં આવે છે.

ફૂલો અને સુગંધિત છોડ

રજનીગંધા, ગુલાબ અને ગલગોટાના પાકોમાં નીંદણ નિયંત્રણ અને જરૂરિયાત મુજબ સિંચાઇ (પિયત) કરતા રહો. રજનીગંધામાં ફૂલોની સારી ગુણવત્તા માટે જીબરેલિક એસિડનો પર્ણીય છંટકાવ લાભદાયક હોય છે. આ ઉપરાંત, બેલા (મોગરો) અને લિલીની માવજત કરો તથા મહિનાના અંતમાં મેન્થાની (ફુદીનાની) બીજી કાપણી પૂર્ણ કરી લો.

KRIBHCO
Cooperative and beyond...

કૃભકો દ્વારા ગુજરાતમાં ખેડૂત લક્ષી વિસ્તરણ પ્રવૃત્તિઓની આછેરી ઝલક

વિક્રેતા સંમેલ, સ્થળ : કામરેજ, જી. સુરત, ગુજરાત

ખેડૂત સભા, સ્થળ : અડતાલા, તા. ગઢડા, જી. ભાવનગર, ગુજરાત

ખેડૂત સભા, સ્થળ : સોની, તા. દિયોદર, જી. બનાસકાંઠા, ગુજરાત

પાક સેમિનાર, સ્થળ : આઈ.સી.એ.આર., ડી.એમ.એ.પી.આર.
બોરીયાવી, તા. આણંદ, જી. આણંદ, ગુજરાત

જૂથ ચર્ચા, સ્થળ : ગોંડલ, તા. ગોંડલ, જી. રાજકોટ, ગુજરાત

વિક્રેતા સંમેલ, સ્થળ : ચીખોદરા, તા. આણંદ, જી. આણંદ, ગુજરાત

સહકારી મંડળી દત્તક કાર્યક્રમ, સ્થળ : હારીજ,
તા. પાટણ, જી. પાટણ, ગુજરાત

સહકારી શિક્ષણ પરિષદ, સ્થળ : સુત્રાપાડા,
જી. ગીર સોમનાથ, ગુજરાત

હરિત ઊર્જા ક્ષેત્રે મહત્વનું કદમ: કૃભકો દ્વારા કપિલેશ્વર મહાદેવ મંદિર સોલાર સિસ્ટમથી સુસજ્જ

કૃભકો દ્વારા તેના "સામાજિક વિકાસ કાર્યો" અંતર્ગત જૂના કવાસ સ્થિત કપિલેશ્વર મહાદેવ મંદિર ખાતે ૫.૪ કિલોવોટની સોલાર પાવર સિસ્ટમ સ્પોન્સર કરવામાં આવી છે. આ પહેલ કવાસ સમુદાયના એક મહત્વપૂર્ણ આધ્યાત્મિક કેન્દ્રમાં સ્વચ્છ ઊર્જા લાવશે, જેનાથી મંદિર પરિસર તેમજ નજીકના અમૃત સરોવર વોકવે પર ટકાઉ પ્રકાશ વ્યવસ્થા ઉપલબ્ધ બનશે—જે તળાવનું કૃભકો દ્વારા વર્ષ ૨૦૨૩માં જીર્ણોદ્ધાર કરવામાં આવ્યો હતો. કવાસ ગ્રૂપ ગ્રામ પંચાયતના નિકટના સંકલનમાં રહીને, આ પર્યાવરણ-અનુકૂળ પ્રોજેક્ટને સફળતાપૂર્વક પૂર્ણ કરવામાં આવ્યો છે જેથી ગ્રામીણ ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર માટે અવિરત વીજ પુરવઠો સુનિશ્ચિત કરી શકાય. મંદિર ટ્રસ્ટના વીજળી ખર્ચને કાયમી ધોરણે નાબૂદ કરતી આ હરિત પહેલ, ગ્રામીણ કલ્યાણ અને 'પુનઃપ્રાપ્ય ઊર્જા નેતૃત્વ' પ્રત્યે કૃભકોની નિરંતર પ્રતિબદ્ધતાને સુંદર રીતે દર્શાવે છે.

કૃભકોના શ્રી પોપિન્દર સિંઘ બેરીવાલનું વિવિધ મેરથોન માં શાનદાર અને અદભુત પ્રદર્શન!

આપણા સિક્યુરિટી વિભાગના શ્રી પોપિન્દર સિંઘ બેરીવાલે વિવિધ પ્રતિષ્ઠિત મેરેથોન સ્પર્ધાઓમાં ઉત્કૃષ્ટ પ્રદર્શન કરીને સંસ્થાનું ગૌરવ વધાર્યું છે. તારીખ મુજબ તેમની તમામ ભવ્ય સિદ્ધિઓની વિગત નીચે મુજબ છે:

- **30 નવેમ્બર ૨૦૨૫ – અદાણી અમદાવાદ મેરેથોન:**
  તેમણે ૧૦ કિમીની દોડ માત્ર ૪૦:૩૭ મિનિટના અદભુત સમયમાં પૂર્ણ કરીને પ્રથમ સ્થાન પ્રાપ્ત કર્યું હતું.

- **૧૧ જાન્યુઆરી ૨૦૨૬ – ૧૧મી વાપી હાફ મેરેથોન:**
  દીકરીઓના શિક્ષણના ઉમદા હેતુ માટે યોજાયેલી આ સ્પર્ધામાં, તેમણે ૧૦ કિમી દોડની (૫૦-૫૪ વય જૂથ) કેટેગરીમાં માત્ર ૪૦:૩૭ મિનિટનો સમય મેળવીને પ્રથમ સ્થાન પ્રાપ્ત કર્યું હતું.

- **૧ ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૬ – લોકમત મહા મેરેથોન, નાગપુર:**
  આ જ દિવસે નાગપુરમાં યોજાયેલી મહા મેરેથોનની ૧૦ કિમી દોડની વેટરન કેટેગરીમાં (૪૫ વર્ષથી વધુ) શાનદાર પ્રદર્શન કરીને દ્વિતીય સ્થાન મેળવ્યું અને ₹૧૦,૦૦૦/-નું રોકડ ઈનામ જીત્યું હતું.

- **૧ ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૬ – એમજી વડોદરા ઇન્ટરનેશનલ મેરેથોન:**
  તેમણે હાફ મેરેથોન (૨૧ કિમી) ૦૧:૩૮:૩૧ ના શાનદાર સમય સાથે પૂર્ણ કરીને ત્રીજું સ્થાન હાંસલ કર્યું હતું.

- **૨૨ ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૬ – શિલ્પ આરંભ ગિફ્ટ સિટી રન (સીઝન ૪):**
  તેમણે હાફ મેરેથોનનું અંતર માત્ર ૦૧:૩૧:૩૯ ના શ્રેષ્ઠ સમયમાં સફળતાપૂર્વક પૂર્ણ કર્યું હતું.

એકપછી એક મેળવેલી આ ભવ્ય સિદ્ધિઓ તમામ કૃભકો કર્મચારીઓ માટે સ્વાસ્થ્ય, ફિટનેસ અને સમર્પણની એક ઉત્તમ પ્રેરણા છે. આ અદભુત સફળતા અને રમતગમત પ્રત્યેના અસાધારણ જુસ્સા બદલ શ્રી બેરીવાલને ખૂબ ખૂબ અભિનંદન અને ભવિષ્યની સફર માટે હાર્દિક શુભેચ્છાઓ!

KRIBHCO
Cooperative and beyond...

કૃભકો સુરત ખાતે મજૂર દિવસ ૨૦૨૬ ની ભવ્ય ઉજવણી– સન્માન, પ્રતિભા અને એકતાની એક યાદગાર સાંજ

"કોઈપણ રાષ્ટ્ર કે સંસ્થાની વાસ્તવિક શક્તિ તેની સંપત્તિમાં નહીં, પરંતુ તેને અથાક મહેનતથી સીંચનારા શ્રમિકોના હાથમાં રહેલી છે."

૧લી મેની સાંજે, કાળઝાળ ગરમીના દિવસ પછી ખીલેલી ખુશનુમા કેસરી સંધ્યાના સથવારે, આમ્રપાલી ગ્રાઉન્ડ ખાતે એક ભવ્ય અને ઉત્સાહભર્યા માહોલની શરૂઆત થઈ. નિમિત્ત હતું—આપણી સંસ્થાના વાસ્તવિક આધારસ્તંભ એવા કર્મચારીઓના સમર્પણ અને અથાગ પરિશ્રમને બિરદાવવા માટે આયોજિત 'મજૂર દિવસ ઉજવણી ૨૦૨૬'. આ સમગ્ર મનમોહક કાર્યક્રમનું આયોજન કૃભકો કર્મચારી સંઘના સક્ષમ નેતૃત્વ અને માર્ગદર્શન હેઠળ કરવામાં આવ્યું હતું.

કાર્યક્રમની શરૂઆત આમંત્રિત મહાનુભાવોના ઔપચારિક સ્વાગત સાથે થઈ. ત્યારબાદ, દેશભરમાં પોતાની અસાધારણ ગાયકીથી લાખો દિલ જીતનારા પ્રખ્યાત ઇન્ડિયન આઇડલ ફ્રેમ સેલિબ્રિટી કલાકારો—શ્રી કુણાલ પંડિત અને કુમારી અરુણિતા કાંજીલાલનું યુનિયનના સભ્યો દ્વારા પુષ્પગુચ્છ આપી ભાવભીનું સ્વાગત કરવામાં આવ્યું.

મુખ્ય સાંસ્કૃતિક આકર્ષણમાં, કૃષક ભારતી કો-ઓપરેટિવ લિમિટેડના જ પ્રતિભાશાળી કર્મચારીઓએ "એઆઈ વિરુદ્ધ શ્રમિક" વિષય પર એક અત્યંત પ્રાસંગિક અને વિચારપ્રેરક નાટક રજૂ કર્યું. બદલાતી ટેકનોલોજી અને માનવ શ્રમના સમન્વયને દર્શાવતા આ નાટકના સચોટ સંદેશ અને કલાકારોના અભિનયને ઉપસ્થિત જનમેદનીએ તાળીઓના ગડગડાટથી વધાવી લીધો હતો.

ત્યારબાદ શરૂ થયેલી સંગીતની સફરમાં શ્રી કુણાલ પંડિતે પોતાની સ્ટેજ એનર્જી અને દમદાર અવાજથી શ્રોતાઓમાં એક નવો જ જોશ પૂરી દીધો. ઉત્સાહના આ માહોલને આગળ ધપાવતા, કુમારી અરુણિતા કાંજીલાલે પોતાના મધુર અને સુરીલા અવાજથી સમગ્ર વાતાવરણને મંત્રમુગ્ધ કરી દીધું, જેના પર શ્રોતાઓ ઝૂમી ઉઠ્યા અને "વન્સ મોર" ના નારા ગુંજી ઉઠ્યા. કાર્યક્રમના ભવ્ય સમાપનમાં બંને કલાકારો અને તેમના બેન્ડે સાથે મળીને એક અદભુત મૈત્રીપૂર્ણ સંગીત જુગલબંધી રજૂ કરી, જેમાં કર્મચારીઓ અને તેમના પરિવારો સ્ટેજ નજીક આવીને ખુશીથી નાચી ઉઠ્યા હતા.

આ સાંજ માત્ર એક મનોરંજન કાર્યક્રમ પૂરતી મર્યાદિત ન રહેતા, કૃભકો પરિવારની અતૂટ એકતા, પરસ્પર આદર અને ખુશીઓ વહેંચવાનું એક સબળ માધ્યમ બની રહી. આ અવિસ્મરણીય સાંજ તમામ ઉપસ્થિત સભ્યોના હૃદયમાં લાંબા સમય સુધી એક મીઠી યાદ બનીને અંકિત રહેશે.

કૃભકો કૃષિ ધારા વેબિનાર સિરીઝ

વૈજ્ઞાનિક અને ટકાઉ કૃષિને પ્રોત્સાહન

Krishi Dhara

કૃષિ ધારા વેબિનાર સિરીઝના વધુ અપડેટ્સ માટે અમારા સોશિયલ મીડિયા હેન્ડલ્સ સાથે જોડાયેલા રહો
(પ્રાદેશિક ભાષાઓ: બીજા ગુરુવારે | હિન્દી: છેલ્લા ગુરુવારે).

કૃષક ભારતી કોઓપરેટીવ લિમિટેડ (કૃભકો)

KRISHAK BHARATI COOPERATIVE LIMITED

હજીરા પ્લાન્ટ, સુરત - 394 515 (ગુજરાત)